

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki (KYT) ry
2025

Taitto ja ulkoasu: Leamajja Works Oy
www.leafmaja.works

Valokuvat: KYTin arkisto ja unsplash.com

Sisällys

- 4 **KYTissä luodaan yhteistä hyvää**
- 6 **Strategiset linjaukset**
- 8 **Yleiskatsaus toimintaan**
 - 10 Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunnan toiminnan kehittäminen
- 12 **Vaikuttaminen**
 - 13 Epävarmuus tulevasta huolestuttaa
- 14 **Jäsenet ja hallitus**
- 20 **Katsaus KYT ry:n talouteen**
- 22 **Toiminta**
 - 23 KYT-järjestöpalvelut keskisuomalaisten yhdistysten tukea
 - 27 Laukaan järjestöyhteistyö suunnannäyttäjänä
 - 28 Ihmisten ja yhteisöjen Kansalaistoiminnakeskus Matara
 - 39 KATOLLA – Kansalaistoiminta lasten silmin
 - 41 Kohtaamisista iloa arkeen
 - 46 Voimamatkalla luonnossa ja hevosten parissa
 - 49 Luonto ihmisen merkityksellisyyden ja henkisen hyvinvoinnin mahdollistajana
 - 52 Työtä etsimässä – Uraohjausta maahan muuttaneille
 - 56 Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki -osuuskunta
 - 56 Taloushallintopalveluja ja osaamisen tunnistamista
 - 59 Viestintä
 - 60 Yhteistyön voima: Keski-Suomen hyvinvointitarjotin ja Lähellä.fi-palvelu

KYTissä luodaan yhteistä hyvää

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n tehtävänä on turvata ja edistää yhdistysten ja järjestöjen toimintaedellytyksiä sekä lisätä ihmisten osallisuutta, hyvinvointia ja arjen sujuvuutta. Vuonna 2024 nämä tehtävät korostuivat erityisesti sosiaali- ja terveystieteiden rahoitusleikkausten ja ihmisten toimeentulon heikentymisen vuoksi.

Hallitus aikaisti ja kasvatti kehysriihessä sote-järjestöjen avustusleikkauksia. Seuraava merkittävä kysymys oli, miten leikkaukset kohdistetaan. Suunnitelma avustusten linjaamisesta toteutettiin syksyllä 2024 nimetyn selvitysmiehen toimesta. Selvityksen laatimisprosessi sai järjestöiltä laajaa kritiikkiä. Epävarmuus tulevaisuudesta aiheutti järjestöille suurta huolta erityisesti toiminnassa mukana olevien ihmisten näkökulmasta.

Vuosi 2024 oli vaikuttamistyön osalta aktiivinen. Vaikuttamistyötä tehtiin erityisesti mielipidekirjoituksilla ja kannanotoilla. Vaikuttamistyön teemoina olivat mm. paikalliset vapaaehtoistoiminnan

kysymykset, yhdistysten ja järjestöjen toimintaedellytysten turvaaminen sekä työllisyyskysymykset kuten palkkatukien tulevaisuus. KYTin yksin sekä yhdessä muiden järjestöjen kanssa tekemä vaikuttamistyö löytyy kootusti nettisivuiltamme.

Uudet hankkeemme, Löydä iloa arkeen, Voimamatka ja KATOLLA – Kansalaistoiminta lasten silmin, ovat vahvistaneet osallisuustyötämme ja sen myötä eri ikäisten ihmisten hyvinvoinnin edistämistä ja arjen sujuvuutta.

KYTin kaltaisten verkostojärjestöjen yhteinen kehittämistyö tehostui Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunnalle saadun kehittäjäresurssin myötä. Resurssi myönnettiin KYTin STEAn yleisavustukseen ja se tuli toimintaympäristön muutosten myötä suureen tarpeeseen. Tärkeintä toiminnassa oli tuoda alueellisen sekä paikallisen toiminnan merkitystä näkyväksi sekä maakunnissa että valtakunnassa.

Vuonna 2024 toteutuivat uhkakuvat järjestöjen avustusleikkauksista ja synnyttivät syvempää epävarmuutta tulevaisuudesta. Käynnistimme syksyllä KYTin strategian päivittämisen.

KYTin työyhteisössä mukana olevat ovat antaneet suuren panostuksen KYTin toiminnan kehittämiseen ja sen jatkuvuuden turvaamiseen.

Epävarmuuden ja muutosten keskellä KYTin toiminta oli edelleen monipuolista ja yhteistä hyvää luova. KYTin osaavien työntekijöiden tekemä merkityksellinen työ näkyy hyvinä toiminnan tuloksina. KYTin hallitus on omalta osaltaan pohtinut KYTin tulevaisuutta, avannut uusia näkökulmia tulevien vuosien toiminnalle ja tukenut toiminnan toteuttamista. Haluan kiittää sydämellisesti työntekijöitä ja hallitusta kaikesta saamastani tuesta vuoden 2024 aikana.

 Tiina Sivonen
Toiminnanjohtaja

Strategiset linjaukset

KYTin toiminnan tarkoitus

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki (KYT) ry:n sääntöjen mukaisen toiminnan tarkoitus on kansalaisten turvallisuuden ja työllistymisen edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen sekä heikommassa sosiaalisessa asemassa olevien kansalaisten olosuhteiden parantaminen. KYT edistää ja tukee jäsenten välistä yhteistoimintaa.

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry ja Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki -osuuskunta muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. Yhdistys ylläpitää kansalaisten avointa kohtaamispaikkaa, järjestää koulutusta, antaa neuvontaa ja ohjausta, koordinoi verkostoja ja yhteistyötä sekä toimii aktiivisesti kansalaisyhteiskunnan kehittäjänä. Osuuskunta tuottaa taloushallinnon palveluja erityisesti kolmannen sektorin organisaatioille ja tarjoaa osaamisen tunnistamisen järjestelmää. Osuuskunnalla on Yhteiskunnallinen yritys -merkki.

Strategia vuosille 2022–2025

KYTin edelleen ajankohtainen ja tarkoituksenmukainen perustehtävä ja toimijoiden kokemus KYTin tarpeellisuudesta on vankka pohja KYTin toiminnan tulevaisuudelle ja kehittämiselle.

Toiminta-ajatus

KYT on osallisuuden asiantuntija ja yhteisöjen kehittäjä.

Visio vuodelle 2025

KYT on valtakunnallinen vaikuttaja ja keskisuomalainen kehittäjä, joka vahvistaa kohtaamisia, ymmärrystä ja toimijuutta. Tavoittelemme maailmaa, jossa jokaisella on mahdollisuus kuulua itselleen merkitykselliseen yhteisöön ja osallistua mielekkääseen tekemiseen.

KYTin toiminta perustuu neljään arvoon:

- Asiakas- ja järjestölähtöisyys
- Innovatiivisuus
- Luottamus
- Yhdenvertaisuus

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry

Vuosi 2024

38 työntekijää 78 vapaaehtoista
19 harjoittelijaa, opiskelijaa, työkokeilussa tai kuntouttavassa työtoiminnassa ollutta.

1238

Omat toiminnot yhteensä

97791

Toiminnalla tavoitetut yhteensä

20 Kannanotot, lausunnot ja mielipidekirjoitukset

15 KYTin koordinoimaa verkostoa

KYTin strategiset painopisteet vuosille 2022–2025:

- 1. KYT on osallisuuden edistäjä**

KYTin toiminnoissa ja kehittämistyössä edistetään ihmisten osallisuutta omassa elämässä, yhteisöissä ja vaikuttamisessa. Teemoina ovat työllisyyden edistäminen, monikulttuurisuus, osaamisen tunnistaminen ja yhteisöjen kehittäminen.
- 2. KYT on vahva kansalaisyhteiskunnan puolustaja**

KYT tekee valtakunnallista ja maakunnallista vaikuttamistyötä kansalaisyhteiskunnan autonomisuuden ja toimintaedellytysten turvaamiseksi. Vaikuttamistyötä tehdään yhdessä valtakunnallisten, maakunnallisten ja paikallisten verkostojen ja toimijoiden kanssa.
- 3. KYT on erikokoisten yhteisöjen mahdollistaja**

Eri kokoiset yhteisöt ovat kansalaistoiminnan ja osallisuuden alustoja. KYT tarjoaa tukea, ohjausta ja tiloja yhteisöille.

Sisäiset strategiset painopisteet:

- 1. KYTin valtakunnallinen tunnettuus on lisääntynyt ja asema maakunnassa vahvistunut.**
- 2. KYT on puolueeton, laadukas, haluttu ja tarvittu kumppani.**
- 3. KYTin asiantuntijatyö on erinomaista ja vaikuttavaa.**

Yleiskatsaus toimintaan

KYTin strategiaa toteutettiin KYT-järjestöpalveluiden, Kansalaistoiminnakeskus Mataran ja hankkeiden toiminnoissa sekä paikallisissa, maakunnallisissa ja valtakunnallisissa yhteistyöverkostoissa.

KYTin perustoimintaa turvaa osaltaan STEAn yleisavustus. Hallinnon, IT- ja talousasiantuntijuuden lisäksi yleisavustuksella toteutetaan myös vaikuttamistyötä, viestintää ja maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunnan kehittämistä. KYT yleistoiminnassa työskentelevät toiminnanjohtaja Tiina Sivonen, taloussihteeri Sari Nieminen, IT-asiantuntija Timo Pohjosaho ja kehittäjä Ville Peltoniemi.

Työllistämistoimintaa toteutettiin STEAn Paikka Auki -ohjelman rahoituksella osana Kansalaistoiminnakeskus Mataran toimintaa sekä mahdollistamalla työtehtäviä erilaisilla tukimuodoilla Matarassa. Työllisyyspoliittisella avustuksella jatkettiin maahanmuuttaneiden uraohjausta Työtä etsimässä -hankkeessa, jota toteutettiin yhdessä Paremmiin Yhdessä ry:n kanssa. Rahoitus päättyi syyskuun lopussa, eikä vastaavanlaista rahoitusta ole enää

haettavissa valtakunnallisesti. Rahoitus on ollut KYTin näkökulmasta merkittävä tuki työllisyyden edistämiseksi. KYT on saanut rahoitusta vuodesta 2005 lähtien.

KYTillä on vakiintunut rooli työllisyyspoliittisena toimijana ja maakunnan välityömarkkinatoimijoiden kokoajana.

Keski-Suomen työllisyyspoliittisen yhteistyöryhmän toiminnan lisäksi kuntouttavaa työtoimintaa toteuttaville järjestöille syntyi yhteisen keskustelun tarve toiminnan haasteiden vuoksi. KYT kutsui toimijoita keskustelemaan tilanteesta ja sopimaan yhteisestä vaikuttamistyöstä.

Vuoden aikana suunniteltiin viiden eri toimijan kanssa ESR+ -ryhmähanketta teemasta Järjestöistä avoimille työmarkkinoille. Mukana olivat Sovatek, Huhtasuon ASA ry, Väentupa ry, Paremmiin Yhdessä ry ja Jyväskylän Setlementti ry. KYT koordinoi yhteisiä suunnittelupalavereita sekä rahoitusneuvotteluja Jyväskylän kaupungin ja Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa, antoi ohjausta hankesuunnitelmien laatimisessa ja vastasi yhteisen hakemuksen tekemisestä. Panostuksesta huolimatta hanke ei saanut rahoitusta.

Toiminnanjohtaja toimi Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin puheenjohtajana. Tiivis yhteistyö ja hyvä vuoropuhelu hyvinvointialueen kanssa jatkui KYTin ja Hyvaksin säännöllisinä tapaamisina, joissa keskusteltiin mm. hyte-neuvotteluiden toteuttamisesta ja miten järjestöt saadaan niihin mukaan.

Hyvinvointialueen hyvinvointitarjottimen kehittämisessä KYT-järjestöpalvelut ja hyvinvointialueen työntekijät tekivät tiivistä ja hyvää yhteistyötä. Hyvinvointialueen edustajat olivat aktiivisesti mukana järjestöjen yhteisissä verkostoissa, Järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöydässä ja Keski-Suomen Järjestöareenassa tuoden järjestöille tietoa ja käyden järjestöjen kanssa vuoropuhelua ajankohtaisista asioista.

KYTin yhtenä tehtävänä on koordinoida järjestöjen, yhdistysten ja julkisen toimijoiden yhteistyötä ja yhteistä kehittämistä. Tätä työtä toteutetaan erilaisissa erityisesti KYTin toimintojen kokoamissa verkostoissa.

Vuonna 2024 KYTin asiantuntijat koordinoivat yhteensä 15 eri verkostoa, joista suurin osa oli KYT-järjestöpalveluiden koordinoimia.

Yhteistyö Jyväskylän kaupungin kanssa tiivistyi loppuvuodesta. Kaupunki suunnitteli taloudellisista syistä Vapaaehtoistoiminnan palvelujen, Vaparin, lakkauttamista. Uhkana oli, että Vaparin toiminta loppuu kokonaan, jos toiminnalle ei löytyisi jatkajaa. Kaupungin aloitteesta käynnistettiin neuvottelut Vaparin toiminnoista. Kaupunki ehdotti, että osa Vaparin toiminnoista toteutettaisiin Kansalaistoiminnan keskus Mataran vapaaehtoistoiminnan alla. Vuoden lopussa sovittiin, että Vaparin toimintoja toteutetaan jatkossa KYTin toimesta maaliskuusta 2025 alkaen. Yli 10 vuotta KYTin ylläpitämä Sepänkeskus oli vielä helmikuuhun asti KYTin vastuulla, jonka jälkeen toiminta siirtyi Jyväskylän kaupungille.

IT-asiantuntija Timo Pohjosaho.

Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunnan toiminnan kehittäminen

Vuosi 2024 oli Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunnalle (MaVe) aktiivinen ja merkityksellinen. Tavoitteena oli vahvistaa maakuntien järjestöjen yhteistyötä, tehdä paikallista työtä tunnetummaksi ja vaikuttaa siihen, että päättäjät ymmärtävät järjestötoiminnan tärkeyden. Vuoden aikana panostettiin erityisesti vaikuttamiseen, koulutuksiin ja yhteistyöhön eri sidosryhmien kanssa. Neuvottelukunnan kehittäjänä työskenteli Ville Peltoniemi.

Yhteistyö ja vaikuttaminen

Neuvottelukunta teki aktiivista vaikuttamistyötä koko vuoden ajan. Maakunnallisten ja paikallisten järjestöjen roolia nostettiin esiin valtakunnallisessa keskustelussa. Tapasimme päättäjiä, laadimme lausuntoja ja kannanottoja sekä jaoimme tietoa järjestökentän tilanteesta.

Vuoden suurimpia haasteita olivat rahoitusleikkaukset, jotka koskettivat monia sosiaali- ja terveysalan järjestöjä. Leikkaukset aiheuttivat epävarmuutta ja haastoivat monien järjestöjen toimintaa. Neuvottelukunta kokosi tietoa järjestökentän tilanteesta ja tarjosi verkostojärjestöille materiaaleja vaikuttamistyön tueksi. Monet verkostojärjestöt osallistuivat omilla alueillaan keskusteluihin päättäjien kanssa ja tekivät aloitteita rahoituksen turvaamiseksi.

Sidosryhmäyhteistyö

Neuvottelukunta tiivisti yhteistyötä useiden toimijoiden kanssa. Erityisesti SOSTE ry:n kanssa löydettiin uusia tapoja yhdistää voimia järjestökentän tukemiseksi. Sovimme myös siitä, että jatkossa tapaamme säännöllisesti vaihtamaan tietoa ja kehittämään yhteisiä toimintatapoja.

Sotemuutostuen päättyminen vuoden 2024 lopussa oli toinen iso muutos, joka vaikutti neuvottelukunnan työhön. Jotta hyvinvointialueiden järjestöyhteistyön seuranta ei katkeaisi, sovittiin, että verkostojärjestöt jatkavat hyvinvointialueiden järjestöyhteistyön tilannekuvatiedon keruuta, ja neuvottelukunnan kehittäjä kokoaa tiedot yhteen. Tilannekuvatietojen merkitys korostuu entisestään järjestöjen valtakunnallisen rahoituksen vähentyessä.

Koulutus ja tiedonjako

Vuonna 2024 panostettiin myös osaamisen kehittämiseen. Neuvottelukunta perusti koulutustyöryhmän, jonka tavoitteena on kartoittaa järjestöjen koulutustarpeita ja lisätä yhteistyötä koulutusten järjestämisessä. Tavoitteena on, että maakunnalliset verkostojärjestöt voivat jakaa tietoa ja oppia toisiltaan.

Tärkeä askel oli myös yhteisen viestintäkanavan löytäminen verkostojärjestöjen koulutuksista viestimiseen maakuntarajat ylittäen. Yhteistyö Lähellä.fi-koordinaation kanssa käynnistyi, jonka myötä kehittäjä osallistui LähelläPro-palvelun kehittämissalavereihin. LähelläPro-palvelu tulee tarjoamaan tulevaisuudessa kanavan, jossa verkostojärjestöt voivat viestiä koulutuksistaan ja muista tapahtumistaan. Tämä helpottaa tiedon löytämistä ja vahvistaa järjestöjen yhteistyötä.

Kehittämispäivä ja tulevaisuuden suunta

Elokuussa 2024 järjestettiin kehittämispäivä Tampereella, jossa kokoontui neuvottelukunnan edustajia ympäri Suomen. Päivän aikana keskustelimme siitä, miten voimme parantaa yhteistyötä, kehittää arviointimenetelmiämme ja vaikuttaa paremmin tuleviin avustuslinjauksiin. Tapaaminen vahvisti sitoutumistamme yhteiseen työhön ja loi suuntaviivoja tulevalle vuodelle.

Vuonna 2025 jatkamme kehittämistyötä erityisesti keräämällä tilannekuvatietoja

hyvinvointialueiden järjestöyhteistyöstä, kehittämällä verkostojärjestöjen koulutus- ja viestintäyhteistyötä sekä yhteisiä arviointimenetelmiä sekä yhtenäistämällä maakunnallisia järjestökyselyjä tiedonkeruun parantamiseksi.

Loppusanat

Vuosi 2024 oli haasteellinen, mutta myös todella antoisa verkostojärjestöjen yhteistyön näkökulmasta. Verkostojärjestöt osoittivat joustavuutta ja yhteishenkeä sitoutuen aktiivisesti MaVen toimintaan alueellisten ja paikallisten järjestötoimijoiden toimintaedellytysten tukemiseksi.

Tulevana vuonna jatkamme työtä alueellisen ja paikallisen tason järjestöjen aseman vahvistamiseksi ja sen varmistamiseksi, että niiden merkitys tunnustetaan niin alueellisella kuin valtakunnallisellakin tasolla. Työ jatkuu, ja yhteistyöllä tullaan vastaamaan haasteisiin, joita epävarmuuksia sisältävä tulevaisuus meille tarjoilee.

 Ville Peltoniemi

Vaikuttaminen

Hyvinvointityötä tekevien yleishyödyllisten järjestöjen ja jäsenistön edunvalvonta on osa KYTin perustyötä. Se toteutuu kannanottoina, lausuntoina ja vaikuttamistyönä sekä aktiivisena verkostotyönä. Vaikuttamistyö on osa jokapäiväistä KYTin substanssikohtaista kehittämistä ja viestintää.

Vuoden 2024 aikana suoria lausuntopyyntöjä tuli KYTille aikaisempaa vähemmän sekä lausuntoajat olivat lyhentyneet. Vaati aktiivisuutta seurata aiheita, joista KYTin näkökulmasta oli hyvä lausua.

KYTin asiantuntijat osallistuivat 31 eri verkoston, ohjausryhmän tai muun ryhmän toimintaan oman toimialansa puitteissa niin maakunnallisesti kuin valtakunnallisestikin.

Kannanottojen ja mielipidekirjoitusten aiheina olivat mm. järjestöjen toimintaedellytykset, kohtaamispaikkojen merkitys ja palkkatukien tulevaisuus. KYTin vaikuttamistyön näkyväksi tekemiseksi tehtiin nettisivuille oma osio, jossa viestitään tehdystä vaikuttamistyöstä.

KYT laati joko itse tai yhdessä järjestöjen kanssa

- Viisi kannanottoa tai vetoomusta kansanedustajille, Jyväskylän kaupungin ja hyvinvointialueen luottamushenkilöille.
- Kahdeksan lausuntoa.
- Seitsemän mielipidekirjoitusta.

Toimistokoira Soni.

Epävarmuus tulevasta huolestuttaa

Järjestöt kuulivat kevään 2024 kehysriihestä ikäviä uutisia. Hallitus päätti aikaistaa sosiaali- ja terveysjärjestöihin kohdistuvia leikkauksia alkamaan vuodesta 2025 ja samalla sote-järjestöihin kohdistuva leikkaussumma nousi entistä suuremmaksi.

Leikkauksilla ja niiden aikaistamisella on merkittävä vaikutus avustuksia saaviin yhdistyksiin ja järjestöihin, mutta ennen kaikkea niiden kohderyhmiin. Sosiaali- ja terveysjärjestöt ovat merkittävä toimija Keski-Suomen alueella ja pelkästään STE-An kautta järjestöille alueelle kohdentuu vuonna 2024 STM:n avustuksia KYTin laskelman mukaan 8,5 miljoonaa euroa.

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry toteutti keväällä 2024 kyselyn, jolla haluttiin selvittää, millaisia vaikutuksia suunnitteilla olevilla leikkauksilla konkreettisesti on keskisuomalaisille ihmisille ja yhdistyksille. Yhdistyksillä on ennen kaikkea huoli oman toimintansa kohderyhmän tulevaisuudesta. Konkreettisesti leikkaukset tarkoittavat, että järjestöt pystyvät tarjoamaan esimerkiksi muistisairaille, päihdekuntoutujille, omaishoitajille, mielenterveyskuntoutujille ja erityistä tukea tarvitseville nuorille vähemmän toimintaa – vain muutama kohderyhmä mainitakseni.

Yhdistyksissä työskentelevään henkilöstöön leikkaukset vaikuttavat vastaajien mukaan irtisanomisina, lomautuksina tai työajan lyhennyksinä. Mahdolliset irtisanomiset ja samaan aikaan työllistämiseen vaikuttavat palkkatukien muutokset heikentävät myös vaikeasti työllistävien mahdollisuuksia työllistyä. Samaan

aikaan, kun hyvinvointialue uudistaa palveluverkkoaan, joutuvat myös järjestöt leikkausten kohdatessa pohtimaan omaa toiminta-alueitaan. Kokonaisvaikutus kauempana maakuntakeskuksesta asuville voi olla hyvinkin suuri, jos yhdistykset joutuvat taloudellisen pakon edessä karsimaan omaa toimintaansa maakunnan reuna-alueilta.

Järjestöihin kohdistuvilla leikkauksilla tulee olemaan laajat vaikutukset keskisuomalaisien ihmisten ja ennen kaikkea jo valmiiksi heikommassa asemassa olevien arkeen ja hyvinvointiin. Kaikkia vaikutuksia ei pystytä edes etukäteen ennakoimaan. Pelkona on myös, että reagointiaika leikkauksiin jää lyhyeksi. Tilanne aiheuttaa suurta huolta ja epävarmuutta keskisuomalaisissa järjestöissä. Kyselyn tarkemmat tulokset löytyvät KYTin verkkosivuilta.

 Sanna-Kaisa Huhtala
Kehittämispäällikkö

Jäsenet ja hallitus

KYT ry:n jäsenet

KYT ry:n jäsenyhteisöjä oli vuoden 2024 lopussa 86.

- Aivoyhdistys Keski-Suomi ry
- Autosynergia ry
- Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry
- Eläkeliiton Keski-Suomen piiri ry
- Emppis ry
- Huhtasuon ASA ry
- Jyvälän Setlementti ry
- Jyväskylän Eläkkeensaajat ry
- Jyväskylän Feniks ry
- Jyväskylän Katulähetys ry
- Jyväskylän Kestävä Kehitys JAPA ry

- Jyväskylän kesäyliopisto-yhdistys ry
- Jyväskylän kristillisdemokraatit
- Jyväskylän NNKY ry
- Jyväskylän Pyöräilyseura JYPS ry
- Jyväskylän Reumayhdistys ry
- Jyväskylän Romaninuoret ry (JyväRoma)
- Jyväskylän Ruskat ry
- Jyväskylän Seniorit ry
- Jyväskylän Seta ry
- Jyväskylän Seudun Invalidit ry
- Jyväskylän Seudun Metsänomistajat ry
- Jyväskylän seudun mielenterveysseura ry
- Jyväskylän Suomalais-Saksalainen Yhdistys ry
- Jyväskylän Suvanto ry

- Jyväskylän Teatteriyhdistys Kulissi ry
- Jyvässeudun Työllistämisyhdistys JST ry
- Karstulan Hyvinvointipalvelusäätiö sr
- Keski-Suomen ADHD-yhdistys ry
- Keski-Suomen Afganistanilaiset ry
- Keski-Suomen aivovammayhdistys ry
- Keski-Suomen Autismiyhdistys ry
- Keski-Suomen CP-yhdistys ry
- Keski-Suomen diabetesyhdistys ry
- Keski-Suomen Epilepsiyhdistys ry
- Keski-Suomen Eteläpohjalaiset ry
- Keski-Suomen Filatelistiseura ry
- Keski-Suomen Hengitysyhdistys ry

• Keski-Suomen kansallinen senioripiiri ry • Keski-Suomen Kehitysvammaisten Tuki ry • Keski-Suomen Keliakiayhdistys ry • Keski-Suomen Kilpi ry • Keski-Suomen Kylät ry • Keski-Suomen Lihastautiyhdistys ry • Keski-Suomen Mielenterveysomaiset – FinFami ry • Keski-Suomen Monikulttuuristen yhdistysten liitto Wari ry • Keski-Suomen Muistiyhdistys ry • Keski-Suomen munuais- ja maksayhdistys KEMUSI ry • Keski-Suomen neuroyhdistys ry • Keski-Suomen Numismaatikot ry • Keski-Suomen Näkövammaiset ry • Keski-Suomen Parkinson-yhdistys ry • Keski-Suomen Pelastusalan Ammattihenkilöstö ry	• Keski-Suomen Selkäyhdistys ry • Keski-Suomen Sosiaalialan osaamiskeskuksen kannatusyhdistys ry • Keski-Suomen Sydänpiiri ry • Keski-Suomen Vihreät ry • Kuiville Pyrkivien Tuki ry • Mannerheimin Lastensuojeluliiton Järvi-Suomen piiri ry • Melanvilauttajat ry • Mielen Tie ry • Moni – Inhimillisen kehityksen ja sosiaalisen muutoksen yhdistys ry • Monikko ry • Monikulttuurikeskus Gloria ry • Nuoret Lesket ry • Nuorten Suomi ry • Paremmin Yhdessä ry • Pelastakaa Lapset ry • Perhehoitoliitto ry • Pesäpuu ry • Riemu Finland ry • Sisä-Suomen SYLI ry	• Sovatek-säätiö • Suomen Migreeniyhdistys ry • Suomen Monikkoperheet ry • Suomen Nuorisoseurat ry/ Keski-Suomen aluetoimisto • Superin Keski-Suomen yksityissektorin ao 426 • Sveitsin Ystävät Suomessa ry / Sveitsin Ystävät Keski-Suomessa • Syömishäiriöliitto – SYLI ry • Tunturilatu ry/Keski-Suomen Tunturikerho OVTSI • Työvalmennussäätiö Avitus • Varttuneiden asumisoikeusyhdistys Jaso • Viitaseudun Kumppanuus ry • Visio-säätiö • YAD Youth Against Drugs ry • Äänekosken Katulähetys ry

KYTin hallitus vuonna 2024

KYT ry:llä ja osuuskunnalla on yhteinen hallitus.

Varsinainen jäsen:

Riitta Mäkinen pj.
Arja Seppälä
Antti Rajala
Satu-Maria Virtanen
Jussi Suojuusalmi vpj.

Henkilökohtainen varajäsen:

Tytti Solankallio-Vahteri
Matti Kangasaho
Kari Otollinen
Emmanuel Sibomana
Petri Lehtoranta

Henkilöstö

KYTissä työntekijöiden osallisuus yhteiseen kehittämistyöhön on tärkeää. Henkilöstön työyhteisöpalaverissa käsiteltiin toimintojen ajankohtaisia ja työyhteisöön liittyviä asioita. Syksyllä käynnistettiin KYTin strategian päivittäminen ulkopuolisen sparraajan vetämänä. Toimintavuoden aikana sisäiset työryhmät kehittivät KYTin toimintatapoja ja prosesseja entistä toimivammiksi. Työyhteisöpalaverien lisäksi sisäisiä työryhmiä olivat mm. johtoryhmä, viestintätyöryhmä, työsuojelutoimikunta, esihenkilöiden ryhmä ja rahoitusryhmä.

Henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen on osa KYTin esihenkilötyötä. Yhteisessä virkistyspäivässä kisailtiin Suurmestertittelistä pienissä ryhmissä.

Sanna-Kaisa (vasemmalta), Mohammad ja Kirsi rakentamassa mahdollisimman korkeaa tornia Suurmesterti-kilpailussa KYTin virkistysiltapäivässä.

KYTin henkilöstö

Työsuhteisia työntekijöitä **38**, henkilötyövuosina keskimäärin **25**

Toistaiseksi voimassaolevassa työsuhteessa **10** henkilöä

Pitkäaikaisessa työsuhteessa **8** henkilöä

Palkkatuella palkattuja työntekijöitä **10**

Tunti- ja osa-aikatyöntekijöitä **10**

Työkokeilijoita, harjoittelijoita, kuntouttavassa työtoiminnassa ja avotyössä olevia henkilöitä **n. 20**

KYTin henkilöstö vuonna 2024

KYT ry

- Lappi Eija, hankesuunnittelija
- Nieminen Sari, talousihteeni
- Peltoniemi Ville, kehittäjä
- Pohjosaho Timo, IT-asiantuntija
- Sivonen Tiina, toiminnanjohtaja

KYT-järjestöpalvelut

- Huhtala Sanna-Kaisa, kehittämisspäällikkö
- Hätinen Anu, erityisasiantuntija
- Tervaniemi Matti, erityisasiantuntija

Löydä iloa arkeen -hanke

- Anttilainen Hanna, hankevastaava
- Pohjanpalo Kaija, hanketyöntekijä

Kansalaistoiminnan keskus Matara

- Ahtamonoff Tero, siistijä
- Coban Serpil, siistijä
- Halinen Suvi, viestinnän suunnittelija
- Jetsu Maarit, aulapalvelutyöntekijä
- Kankare-Anttila Niina, vapaaehtoistoiminnan kehittäjä
- Kaukinen Joonas, siistijä
- Lamberg Juha, aulapalvelutyöntekijä
- Naappi Sari, kansalaistoiminnan johtaja
- Nieminen Hanni, aulapalvelutyöntekijä
- Paananen Sinikka, siistijä
- Penttinen Jatta, aulapalvelutyöntekijä
- Penttinen Pasi, aulapalvelutyöntekijä
- Pihlainen Pirjo, vastaava siistijä
- Raiskio Taina, aulapalvelutyöntekijä
- Rytönen Johanna, siistijä
- Savolainen Heli, siistijä

- Suomi Paula, aulapalveluassistentti
- Tuderus Jussi, siistijä
- Vuorinen Tuija, aulapalvelutyöntekijä

KATOLLA-hanke

- Hämynen Annika, hanketyöntekijä

Sepänkeskus

- Kyyrönen Tuula, yhteisövastaava
- Lamberg Ritva, siistijä
- Nousiainen Anu, aulapalvelutyöntekijä

Työtä etsimässä -hanke

- Ghadiri Mohammad, uraohjaaja
- Kritz-Huhtanen Jutta, uraohjaaja

Voimamatka -hanke

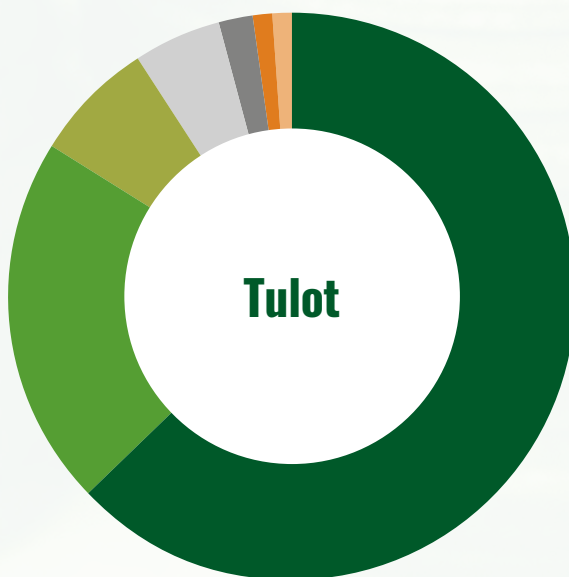
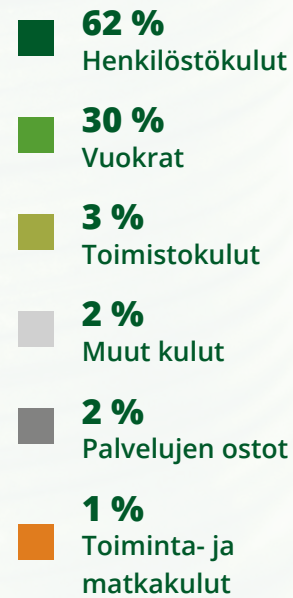
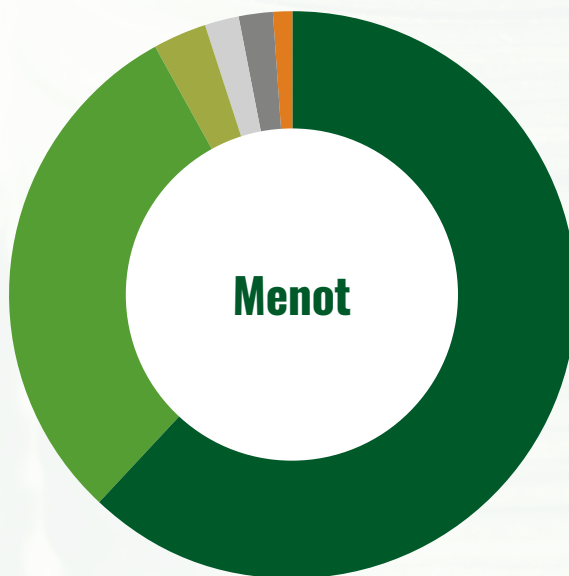
- Helin Jenni, hankeasiantuntija
- Miettinen Tiina, hankepäällikkö

Osuuskunta

- Hiekkala Kirsi, PAIKKO-suunnittelija
- Hämäläinen Anja, kirjanpitäjä
- Ilves Netta, taloushallinnon assistentti
- Jäntti Hanna, taloushallinnon koordinaattori
- Kuukkanen Pirjo, kirjanpitäjä
- Kuussalo Päivi, kirjanpitäjä
- Laitinen Ann-Christin, siistijä
- Paananen Sinikka, siistijä
- Pihlainen Pirjo, vastaava siistijä
- Pohjosaho Timo, IT-asiantuntija
- Savolainen Heli, vastaava siistijä
- Sivonen Tiina, toimitusjohtaja
- Uusitalo Susanna, PAIKKO laatupäällikkö

Katsaus KYT ry:n talouteen

KYT ry:n menot ja tulot vuonna 2024

Rahoittajat ja toiminnot

Toiminto	KYT-järjestö-palvelut	Kansalais-toiminta NYT! -tapahtuma	Kansalais-toiminnan-keskus Matara	Paikka auki	Katolla	Löydä iloa arkeen	Voima-matka	Työtä etsimässä	Sepän-keskus	KYT ry	Yhteensä
STEA	173 195		269 623	24 394		91 095	100 952			231 382	890 641
Jyväskylän kaupunki/avustus			45 800						29 100	29 200	104 100
Muu kunta-rahoitus							18 710				18 710
TE-toimisto/työllisyys-poliittinen avustus								65 074			65 074
Keski-Suomen liitto					13 325						13 325
Vuokra-tuotot			275 473						17 906		293 379
Osallistu-mismaksut		1 470	420								1 890
Jäsen-maksut										2 520	2 520
Keräys-tuotot										14	14
Muut tuotot	370		8 122						1 188	6 682	16 362
Yhteensä	173 565	1 470	599 438	24 394	13 325	91 095	100 952	83 784	48 194	269 798	1 406 015

Katsaus KYT ry:n talouteen

Vuosi 2024 oli hanketoiminnan näkökulmasta onnistunut vuosi. STEAn kaksi uutta hankerahoitusta ja Keski-Suomen liiton rahoitus tukevat erinomaisesti KYTin osallisuustyötä ja hyvinvoinnin edistämistä. Uusien hankkeiden rahoitus oli yhteensä 221 511 euroa.

Toisaalta vuodesta 2005 alkaen KYTin yhtenä rahoituslähteenä ollut työllisyyspoliittinen avustus päättyi valtakunnallisesti kokonaan. Avustuksella rahoitettu Työtä etsimässä -hanke päättyi syyskuun lopussa, eikä TEM:stä ole enää tätä rahoitusta haettavissa. KYTissä avustuksella toteutettu toiminta oli tuloksekasta. Tilikaudella KYT haki rahoitusta kahdelle uudelle ESR+-hankkeelle: Jatkuva oppiminen (valtakunnallinen teema ESR+) ja TUELLA – järjestöistä avoimille työmarkkinoille -ryhmähanke (ESR+). Kumpikaan hanke ei saanut rahoitusta.

Tulevaisuuden yksi kriittinen tekijä on STM:n päätös STEA-avustusten tulevista linjauksista ja päätöksen toimeenpano. Vuoden 2024 aikana STM:n tekemät avustussopeutukset kohdistuivat yleis- ja kohdennettuihin yleisavustuksiin. Tämän seurauksena KYTin yleisavustusta leikkauttiin 4 %:lla vuodelle 2025. Lisäksi STM linjasi, että täysin uusia hankeavustuksia myönnettiin vuodelle 2025 merkittä-

västi vähemmän kuin edellisellä vuonna. KYTin yleisavustuksen ja kohdennettujen yleisavustusten osalta on varauduttava leikkauksiin vuodelle 2026. KYTin perustehtävien ja vakiintuneiden toimintojen tarkoituksenmukainen toteuttaminen pienentyvillä resursseilla on merkittävä strateginen kysymys.

STM:n avustusten kiristyminen sekä ESR+ -hankkeiden hakumahdollisuuksien pieneminen omarahoituksen puutteen ja kuntarahoitusten haasteiden vuoksi tekevät kehittämistyöstä haastavaa. Epävarmojen talousnäkökymien vuoksi ja tulevaisuuden kehittämistyön mahdollistamiseksi on arvioitava KYTin rahoituspohjaa ja miettiä sen vahvistamista, monipuolistamista ja uusien rahoitusvaihtoehtojen löytämistä.

Tarvitsemme myös rohkeaa KYTin toimintojen kehittämistä ja uudistamista.

Rahankeräyksen osalta tuottoa ei vielä ole saatu kulujen ollessa suuremmat kuin saadut lahjoitukset. Kerättyjen varojen käyttötarkoitus on edelleen ihmisten osallisuuden, yhteisöllisen toiminnan sekä kansalaistoiminnan elinvoimaisuuden edistäminen sekä vaikuttamistyö.

Kaiken kaikkiaan KYT ry:lle asetetut toiminnalliset tavoitteet saavutettiin hyvin, ja tilikauden tulokseen voi olla tyytyväinen, joka on 10 643,71 euroa ylijäämäinen.

KYTin henkilöstöä Toukokuun 15.5.2024 kehittämässä toimintaa.

Toiminta

KYT-järjestö- palvelut keski- suomalaisien yhdistysten tukea

KYT-järjestöpalveluiden tehtävänä on tukea keski-suomalaisien yhdistysten ja järjestöjen toimintaedellytyksiä.

Neuvomme ja kouluttamme yhdistystoimijoita, mahdollistamme yhdistysten välistä sekä yhdistysten ja julkisen sektorin välistä yhteistyötä sekä välitämme ajankohtaista tietoa yhdistyksille ja yhdistyksistä. Näihin perustehtäviin keskityimme myös vuonna 2024. Järjestöpalveluissa

työskentelivät vuonna 2024 kehittämisspällikkö Sanna-Kaisa Huhtala sekä erityisasiantuntijat Anu Hätinen ja Matti Tervaniemi. KYT-järjestöpalveluita rahoittaa Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA.

KYT-järjestöpalveluiden työntekijät Matti Tervaniemi, Sanna-Kaisa Huhtala ja Anu Hätinen.

Neuvonnalla ja koulutuksella osaavampia sekä jaksavampia yhdistystoimijoita

Tavoittelimme vuonna 2024 keskisuomalaisten yhdistystoimijoiden osaamisen ja jaksamisen kasvamista. Annoimme yhdistystoimijoille maksutonta ohjausta ja neuvontaa 100 kertaa. Ohjauksen ja neuvonnan teemat liikkuivat mm. hallitustyöskentelyyn, sääntöjen, rahoituksen ja yhdistyksen perustamiseen liittyvien teemojen ympärillä. Hallituksen iltakouluissa keskityimme yhdistyskohtaisesti toiminnan kehittämiseen hallitustyöskentelyn ja strategisen suunnittelun teemojen pohjalta. Erilaisia yhdistystoiminnan koulutuksia järjestimme vuoden aikana kahdeksan ja niihin osallistui yhteensä 191 osallistujaa. Jaksamisen teema oli esillä erityisesti erilaisissa verkostoissa, joissa on mahdollisuus vertaistukeen muiden yhdistystoimijoiden kanssa sekä hallituksen iltakouluissa.

Koulutus oli selkeä ja rauhallinen eteneminen auttoi oppimista. Kiitokset tarpeellisesta päivityksestä osaamiseen tulevaa hallitustyöskentelyä ajatellen.

Koulutukseen osallistuneen palaute

Vuoden 2024 palautteiden pohjalta toimintaamme osallistuneiden yhdistystoimijoiden osaaminen kasvoi (89 %), toimintamme vastasi heidän tarpeitaan (88 %) ja toimintoihimme osallistuneet pystyvät kehittämään omaa toimintaansa (81 %). Ilahduttavaa on, että toimintamme tukee yhdistystoimijoita niin, että he pystyivät edistämään oman kohderyhmänsä terveyttä ja hyvinvointia. Toiminnastamme oli siis hyötyä myös laajemmin. Antamaamme ohjaukseen ja neuvontaan oltiin erittäin tyytyväisiä, koska meitä suositeltiin 9,6 keskiarvolla. Onnistuimme

lisäämään yhdistystoimijoiden jaksamista ja voimavaroja (71 %), mutta toimintokohtaisesti jäi myös kehitettävää tämän teeman osalta. Saatu vertaistuki auttaa yhdistystoimijoita jaksamisessa (100 %), joten toiminnassamme on pohdittava voiko tätä näkökulmaa korostaa.

Kiitos kaikesta avusta! En olisi pystynyt tähän ilman teidän apuanne.

Ohjauksen ja neuvonnan palaute 2024

Yhteistyöllä kohti vahvempaa järjestökenttää

Halusimme vuonna 2024 vahvistaa niin yhdistysten välistä kuin yhdistysten ja julkisen sektorin välistä yhteistyötä. Koordinoimamme kolme paikallisverkostoa juhlistivat vuoden aikana 10-vuotissyntymäpäiviään. Vastasimme myös erilaisten maakunnallisten verkostojen koordinoinnista sekä Keski-Suomen Järjestöareenan sihteeriydestä ja tiedotuksesta. Koordinoimiemme järjestöverkostojen tapaamisia oli yhteensä 17 ja niissä 271 osallistumista.

Ilman KYTiä emme kokoontuisi jämsäläiset yhdistykset yhteen.

Palaute Jämsän Vuoroin vieraissa -osallistujalta

Koordinoimamme verkostot ovat edistäneet merkittävästi yhdistysten välistä vuoropuhelua ja yhteistyön mahdollisuuksia. Verkostotapaamiset ovat edistäneet kohtaamisia osallistujien kesken ja tapaamiset ovat hyödyttäneet heitä tai heidän taustayhteisöjään (80 %). Verkostojen tärkeydestä ja houkuttelevuudesta kertoo se, että lähes 95 % aikoo osallistua jatkosakin tapaamisiin. Verkostojen laadukas

koordinaatio ja niille suunnattu viestintä vahvistivat verkostoja ja pitivät järjestötoimijat ajan tasalla niitä koskevista asioista.

Järjestimme kuntien ja hyvinvointialueen kanssa yhteistyössä tilaisuuksia järjestöille, jotka lisäsivät eri tahojen välistä vuoropuhelua (55 %), ymmärrystä yhteistyön tarpeista, toiveista ja mahdollisuuksista (60 %) sekä rohkaisivat kokeilemaan yhteistyötä/osallistumaan yhteistyöhön. Yhteistyön edistämisen tarpeesta ja tilaisuuksien tärkeydestä kertoo se, että 85 % aikoo osallistua jatkossakin tilaisuuksiin. Laukaassa jatkettiin merkittävää, etulinjassa kulkevaa yhteistyön kehittämistä järjestöjen, kunnan ja hyvinvointialueen kesken. Julkisen sektorin yhteistyökumppanit kokivat roolimme järjestöjen ja julkisen sektorin yhteistyön tukijana tärkeäksi (100 %). Yhteistyömme on edistänyt kumppaneidemme järjestöyhteistyön kehittämistä, ja he ovat saaneet järjestöyhteistyön edistämisen kannalta hyödyllistä tietoa kauttamme.

Nämä tilaisuudet ovat kyllä hyödyllisiä ja auttavat pysymään kartalla Keski-Suomen tilanteesta. Voitte kyllä onnitella itseänne siitä, että olette saaneet luotua toimivan konseptin; tilaisuudet ovat sopivan mittaisia, niissä keskitytään olennaiseen ja pysytään aikataulussa. Näin oman työn kannalta, kun yrittää seurata kahdeksan hyvinvointialueen asioita, niin olen monta kertaa toivonut, että muillakin alueilla olisi yhtä ”tehokkaita” tilaisuuksia.

Palaute Kolmikko-verkoston osallistujalta

Kiitän koko hanketiimimme puolesta kyttiläisiä saumattomasta ja tiivistä yhteistyöstä! Olemme saaneet kauttanne arvokasta tukea ja laajoja näkemyksiä omaan kehittämistyöhömme sekä tärkeitä kontakteja järjestö- ja kuntasektorille. Koen, että olemme aidosti toimineet yhteistyössä jakamiemme tavoitteiden mukaisesti.

Palaute Keski-Suomen hyvinvointialueen työntekijältä

Viestinnällä järjestöt näkyväksi ja tietoa järjestöille

Tahtotilanamme oli vuonna 2024, että keski-suomalaisen yhdistysten ja yhdistystoimijoiden tieto ajankohtaisista heitä koskettavista asioista lisääntyy koostetun viestinnän avulla ja että yleinen tietoisuus keski-suomalaisesta järjestötoiminnasta lisääntyy. Toisaalta halusimme myös, että Lähellä.fi palvelu vakiintuu yhdistysten toiminnan ilmoittamisen välineenä Keski-Suomen alueella ja että hyvinvointialue sekä kunnat käyttävät Lähellä.fi-palvelua järjestötiedon lähteenä. Konkreettisempaa tiedonvälityksen keinona toimi uutiskirjeemme, joka lähetettiin vuoden aikana 11 kertaa yhteensä 1921 lukijalle. Uutiskirjeeseen oltiin tyytyväisiä ja 92 % haluaa jatkossakin saada tiedot koostetusti. Luennoillemme, joissa välitimme yleistä tietoa järjestöistä, osallistuneet saivat uutta tietoa järjestöistä (80 %).

Keski-Suomen kuntien järjestöyhteistyön rakenteita ja käytäntöjä kuvaava järjestöpositiivisuuden kuntatutka koottiin nyt kuudetta kertaa. Tänä vuonna mukaan otettiin ensimmäistä kertaa myös Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestöyhteistyö. Vuosittain vaihtuvassa teemakysymyksessä selvitettiin, minkälaisia

Jämsän Vuoroin vieraissa -osallistujia.

käytännön yhteistyötä tehdään järjestöjen, kuntien ja hyvinvointialueen kesken. Tulosten mukaan Keski-Suomen kuntien järjestöyhteistyön tilannekuva on kokonaisuudessaan positiivinen; järjestöjen toimintaedellytysten tukeminen on pysynyt vakaalla tasolla ja yhteistyörakenteet ovat vahvistuneet. Myös hyvinvointialueen osalta tilanne on positiivinen, joskin osa rakenteista ja käytännöistä on vielä muotoutumassa. Lisää tuloksista nettisivuiltamme: www.kyt.fi/kuntatutka.

Utiskirje ilmestyy mielestäni sopivin väliajoin ja on kiinnostavasti koottu. Kaikki olennainen sopivan ytimekkäässä paketissa, joten luen uutiskirjeen aina kokonaisuudessaan ja poimin sieltä omaa yhdistystäni koskettavat uutiset ja tapahtumat sisäisissä palavereissa tiedotettavaksi.

Palaute uutiskirjeen tilaajalta

Olimme edelleen vuonna 2024 osa valtakunnallista Lähellä-verkostoa ja osallistuimme valtakunnallisesti palvelun kehittämiseen. Alueellisesti yhteistyö hyvinvointialueen kanssa oli onnistunutta

ja isona saavutuksena voidaan pitää sitä, että Keski-Suomen hyvinvointialueen hyvinvointitarjotin käyttää järjestötiedon lähteenä Lähellä.fi-palvelua. Järjestimme vuoden 2024 aikana yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa eri puolilla Keski-Suomea yhteensä kuusi Lähellä-työpajaa, joihin osallistui 48 yhdistystoimijaa.

Lisäksi annoimme keskisuomalaisille yhdistyksille palveluun liittyvää ohjausta ja neuvontaa 17 kertaa. Antamamme tuki koettiin tarpeelliseksi käyttöönoton kannalta (92 %) ja osaamisen palveluun liittyen koettiin nousseen (94 %). Ilahduttavaa oli, että antamamme tuen myötä palvelu aiottiin ottaa aktiivisempaan käyttöön (83 %).

Kiitos, ilman teitä ja ohjauspalveluanne emme varmastikaan olisi saaneet otettua Lähellä.fi:tä näin hyvin käyttöön.

Palaute Lähellä-neuvontaa saaneelta

Nopeat muutokset toimintaympäristössä haastavat meitä ja asiakkaitamme

Vuosi 2024 oli etenkin STEA-rahoituksen tulevaisuuden osalta käänntekevä. Uusia kehittämishankkeita myönnettiin vain vähän ja tietoon tuli vuonna 2024, että sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustusperusteet voivat tulevaisuudessa näyttää hyvinkin eriltä. Tämä haastaa myös meidän toimintaamme, koska esimerkiksi hankehaun tuelle ei ollut niin paljon kysyntää ja toisaalta kysyntää oli erilaisiin rahoitukseen liittyen, mikä vaatii meiltä osaamisen kasvattamista. Tietenkin myös KYT-järjestöpalveluiden työntekijöitä mietityttää oman toiminnan rahoitus jatkossa, vaikka tiedämme toimintamme olevan tärkeää ja hyödyllistä keskisuomalaisille yhdistystoimijoille.

Laukaan järjestöyhteistyö suunnannäyttäjänä

Laukaassa on tehty edellä käyvää järjestöjen, kunnan ja hyvinvointialueen vuoropuhelun ja yhteistyön kehittämistä vuodesta 2021 lähtien.

KYT-järjestöpalvelut on saanut olla mukana tässä prosessissa alusta lähtien. Lähdimme liikkeelle ensin järjestöjen ja terveysaseman yhteistyön käynnistämisestä ja jo aika pian laajensimme sitä myös kunnan kanssa tehtäväksi. Myöhemmin otimme mukaan vuoropuheluun laaja-alaisemmin hyvinvointialueen eri palvelualoja, sillä hyvinvointialueudistuksen myötä nousi tarve pitää huolta siitä, ettei järjestöyhteistyö jää muutoksien jalkoihin.

Ilmiöpohjaisella työskentelyllä kohti konkretiaa

Olemme järjestäneet Laukaan järjestöille ja yhteisöille yhteistyötilaisuuksia kolme kertaa vuodessa. Näkökulmana niissä on ollut erityisesti järjestöjen rooli ja mahdollisuudet olla mukana varhaisen vaiheen ja tuen sekä ennaltaehkäisevän työn yhdyspinnoilla ja yhteistyössä. Suuntana on ollut konkreettiset yhteistyön toimet paikallisesti hyödyntäen Laukaan yhteisöllisyyttä. Olemme päässeet konkretiaan erityisesti vuoden 2024 aikana kohderyhmä- ja ilmiöpohjaisen lähestymistavan sekä työskentelyn kautta. Yhteistyön paikkoja on löydetty ja lähdetty kokeilemaan erityisesti nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi ja liikenneturvallisuuden edistämiseksi kunnassa. Terveysaseman osalta näkyvintä on potilasyhdistysten kanssa tehtävä yhteistyö, erityisesti järjestöjen toiminnan esittelyt terveysasemalla ja tiedottaminen.

Tullaan tutuiksi, toimitaan yhdessä

Yhteisillä, säännöllisillä tapaamisilla on iso merkitys yhteistyölle ja tutuksi tulemiselle puolin ja toisin. Kun tullaan tutuiksi ja verkostoidutaan, syntyy myös kokemus kuulumisesta isompaan yhteisöön. Tapaamiset ovat paikka aidosti kuunnella ja ottaa järjestöjä mukaan yhteiseen toimintaan. Ne tarjoavat järjestöille myös mahdollisuuden vaikuttaa. Kaikki tämä edistää yhteistyön syntymistä ja tekemistä.

Eteenpäin kulkeva ja systemaattinen yhteistyö tarvitsee selkeät rakenteet ja yhdyshenkilöt, selvät roolit ja tavoitteet yhteistyön tekemiseen. Yhteistyöhön tarvitaan lisäksi koordinaattori, joka pitää kokonaisuuden kasassa. Tämä vastuu on jakautunut kunnan ja KYT-järjestöpalveluiden kesken. Näihin kaikkiin asioihin on panostettu Laukaassa ja siellä tehty yhteistyön kehittäminen toimiikin hienona suunnannäyttäjänä.

 Anu Hätin
Erityisasiantuntija

Ihmisten ja yhteisöjen

Kansalais- toiminnankeskus Matara

Matara on yhteisöllinen tila, jossa kukin saa olla omana itsenään. Yhteisö tukee yksilön kasvamista ja kehittymistä omien halujen sekä kiinnostuksenkohteiden mukaan. Suosittelem Mataran toimintakulttuuria myös muualle käyttöönotettavaksi.

Toimijapalaute 2024

Kansalaistoiminnankeskus Matara on ihmisten ja yhteisöjen yhteinen kohtaamispaikka. Mataran tavoitteena on edistää ihmisten hyvinvointia yhdistys-, kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan avulla tarjoamalla osallistumismahdollisuuksia ja toiminnan paikkoja.

Lisäksi tuetaan toimijoiden välistä yhteistyötä. Mataran toimijayhteisön ja muiden tilojen käyttäjien järjestämä toiminta antaa ihmisille mahdollisuuden toimia vapaaehtoisena tai osallistua erilaisiin tilaisuuksiin. OLKA-toiminnan toteuttaminen Sairaala Novassa ja Matarassa tarjoaa sairastuneille ja heidän läheisilleen tukea sairauteen sopeutumisessa ja arjen hyvinvoinnissa.

Vuonna 2024 Matarassa työskenteli 20 työntekijää sekä tarjosi 18 harjoittelijalle,

työkokeilijalle, TET-harjoittelijalle tai kuntouttavassa työtoiminnassa olevalle sekä yhdelle avotyötoiminnan työntekijälle mahdollisuuden päästä edistämään ihmisten hyvinvointia erilaisten työtehtävien avulla. Matarassa oli vuokralla 27 toimijayhteisöä ja 169 muuta tiloja käyttävää yhteisöä, jotka järjestivät Matarassa moninaista toimintaa (esimerkiksi vertaisryhmiä, kerhoja, koulutukset).

Tavoitteita olivat:

- Hyvinvointia edistävien kansalaisjärjestöjen laadukas toiminta vahvistuu heitä palvelevassa Mataran toimintaympäristössä.
- Mataran toimintaan osallistuvien ihmisten osallisuuden tunne vahvistuu, yksinäisyys lievenee ja oma arjen hyvinvointi paranee.
- Mataran toimijoiden yhteisöllisyys ja yhteistyömahdollisuudet lisääntyvät. Yhteinen tyhy-toiminta tukee työssä jaksamista ja toisiin tutustumista.
- Mataran vapaaehtoisten hyvinvointi ja osallisuus lisääntyvät kansalaistoiminnan parissa tehtävän vapaaehtoistoiminnan myötä.

- Sairastuneet ja läheiset saavat koordinoitua ja laadukasta tukea OLKA-toiminnan kautta sairaalassa ja Matarassa löytäen tarvitsemansa tuen piiriin. OLKAN kautta sairastuneet ja läheiset saavat tietoa potilasjärjestöjen tarjoamista palveluista, kuten vertaistuesta. OLKA jakaa tietoa terveydenhuollon ammattilaisille potilasjärjestöjen tarjoamista palveluista.
- OLKA mahdollistaa koordinoitua vapaaehtoistoiminnan sairaalassa, joka lisää sairaalavapaaehtoisten hyvinvointia ja osallisuutta.
- Mataran ja OLKAN verkostojen laajenemisen myötä yhteistyön tekeminen vahvistuu, vaikuttamismahdollisuudet kasvaa ja tietoisuus toimintamahdollisuuksista lisääntyy. Kansalaistoiminnan merkitys ja erityisyys sekä Mataran tarjoamat mahdollisuudet kansalaistoiminnan toteuttamiseen vahvistuvat erilaisissa verkostoissa. Tavoitteena on, että Mataran ja OLKAN toiminnasta tietoisuutta lisätään.

Vuoden 2024 Mataran kokonaiskävijämäärä oli 85 794 kävijää. Vuoden aikana järjestettiin kaikille avointa toimintaa, mahdollistettiin monipuolisilla kokoustiloilla yhteisöjen toimintamahdollisuuksia ja järjestettiin Mataran toimijayhteisölle omia hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä tukevia tilaisuuksia yhteensä 39.

Kansalaistoiminnan keskus Mataran työntekijöitä jouluna 2024.

Tiloja

Kiitos mahdollisuudesta käyttää Mataran kokoustiloja, hinta-laatusuhde on kohdallaan ja tilavuokrat pienellekin toimijalle kohtuullisia. Kiitos myös ystävälliselle ja auttavaiselle henkilökunnalle.

Kokoustiloja käyttävän palaute

Mataran reilun 2 000 m² tiloissa työskenteli 27 eri toimijaa. Yhteisölliset, kohtuuhintaiset ja toimivat tilat tukipalveluineen edistävät yhteisöjen toimintaedellytyksiä ja mahdollistavat erilaisen toiminnan. Vuonna 2024 Mataran sisäisellä postituslistalla oli mukana noin 95 työntekijää tai vapaaehtoisesti toimivien yhdistysten aktiivista vapaaehtoista.

Mataran aulapalvelu ja aulan kohtaamispaikka on avoinna arkisin klo 8–18 (pe 8–17). Kohtaamispaikka on kaikille avoin ja siellä voi viettää aikaa lukemalla päivän lehden, käyttää nettiä, juoda kupin kahvia, pelata pelejä, kohdata ihmisiä ja osallistua erilaisiin tilaisuuksiin, sekä käyttää OLKAN terveystietopistettä, jossa on mm. verenpainemittari ja henkilövaaka. Mataran aulapalvelussa on myös maksullinen kopiointi- ja tulostuspalvelu asiakkaille. Mataran kohtaamispaikassa kävi 12 082 henkilöä.

Mataran kohtaamispaikkaa (aula) varattiin vuoden aikana eri tilaisuuksiin ja tapahtumiin yhteensä 195 kertaa. Rauhallinen työskentelytila Toimistohotelli löysi paikansa ja käyttäjänsä. Toimistohotellissa varauksia oli kaikkiaan 77 kpl ja kokonaistuntimäärä yhteensä 295 h. Mataran aulan ja toimistohotellin käyttöasteet nousivat aiempiin vuosiin verrattuna, mutta

Mataran kokoustilojen käyttö puolestaan laski. Vuoden aikana kokoustiloissa kävi 23 455 henkilöä. Kokouskävijämäärässä oli useamman tuhannen henkilön

pudotus, kun sitä verrataan kahteen edellisvuoteen (2023: 29 309 hlö ja 2022: 26 657 hlö). Vuoden aikana kokoustiloja käytettiin 5023 tuntia, kun edellisvuonna kokonaistuntimäärä oli 6 607,5 h/vuosi.

Mataran toimijayhteisön ja muiden tilojen käyttäjien järjestämät vertaisryhmät, koulutukset, kokoukset ja muut kansalais-toimintaan liittyvät tilaisuudet tarjosivat ihmisille erilaisia osallistumisen ja vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia. Tilaisuuksia oli kaikkiaan 1544. Vuoden aikana kokoustiloissa eniten suunniteltiin toimintaa ja tapahtumia (488).

Ryhmä- ja harrastustoiminta (330) sekä vertaisryhmätoiminta (328) olivat hyvänä kakkosena ja lähes samoissa lukemissa kuin edellisvuonna. Luentoja, koulutuksia ja seminaareja (231) puolestaan järjestettiin huomattavasti vähemmän kuin edellisvuonna (392 vuonna 2023). Näiden lisäksi hallituksen- ja johtoryhmän kokouksia oli 103, sekä työnohjauksia- ja haastatteluja 64.

Mataraan on helppo tulla, ilmainen parkkipaikka iso plussa. Eri kokoisia kokoushuoneita hyvin saatavilla, vuokrat kohtuulliset.

Kokoustiloja käyttäneen palaute

Yhteisöllisyyttä ja yhteistyön edistämistä

Matarassa ilmapiiri on ihanan avoin ja lämmin. Vaikka oma työyhteisömme on tänä vuonna pienentynyt, niin tuntuu, että Matarassa meillä on laajempi työyhteisö.

Toimijapalaute

85 % mataralaisista on tyytyväisiä toimintakulttuuriin ja siihen liittyvään synergiaan: palvelut, sosiaalitulat, tavaroiden yhteiskäyttö. Suurimmiksi hyödyiksi Matarassa koetaan toimiva työyhteisö, yhteistyömahdollisuuksien lisääminen, käytännön tilat ja yhteisöllinen ilmapiiri, joka koetaan yhteisölliseksi ja tasa-arvoiseksi, osamista jaetaan ja ihmiset tuntevat olonsa kotoisaksi. Mataralaiset kokevat tyhytoiminnan tärkeäksi tutustumisen paikaksi ja yhteisöllisyyttä lisääväksi, rytmittäen samalla työpäivää.

Yhtenä Mataran tavoitteena onkin vahvistaa Mataran toimijoita, ja toimijat puolestaan vahvistavat Mataraa omalla toiminnallaan. Toiminnassa yhtenä kantavana voimana on yhteisöllisyys, jonka pohjana on osallisuus, yhdessä tekeminen ja luottamus. Tämä näkyy siinä, että yhteisöllisyyttä ylläpidetään ja kehitetään koko ajan tukien samalla Matarassa olevien toimijoiden työssä jaksamista. Matara tarjoaa erilaisia yhteistyön paikkoja.

Ihana ja lämmin! Avoin ja mukaan kutsuva. Tukee työssä jaksamista!

Toimijapalaute

Yhteiset aamusummit epävirallisiin tutustumisiin ja yhteistyöpaikkojen löytämiseen olivat suosittuja. Lisäksi järjestettiin mm. ARI-päivää, toteutettiin juhannuksen alla grillibileet ja joulun alla Rahiskahvit & pikkujoulut. Mataralaisten kanssa osallistuttiin myös Jyväsjärvisoutuun sekä käytiin kesäretkellä tutustumassa Jyväskylän Yliopiston historiallisiin rakennuksiin. Toimijat kokivat, että tilaisuudet ovat kivoja ja vaihtoehtoja osallistumiseen on runsaasti tarjolla.

Lisäksi koetaan, että työhyvinvointia lisää Matarassa työskentelevät ihmiset. Näitä omaan jaksamiseen ja hyvinvointia lisääviä tilaisuuksia suunnittelee Mataran toimijoista koottu TYHY-ryhmä. TYHY-ryhmän lisäksi on koottu mataralaisista tiedotustyöryhmä, jonka myötä

toteutettiin mm. toimijoille koulutus videoeditoinnista ja tekstityksen tekemisestä. Vapaamuotoisten tempausten ja koulutusten lisäksi yhteisöllisyyttä luotiin toimijatapaamisten, kehittämis- ja kesäpäivän ja perehdytystilaisuuksien myötä.

Mataran toimijoiden lisäksi yhteistyötä tehtiin myös laajasti muiden kanssa niin Jyväskylässä, Keski-Suomessa kuin koko valtakunnan tasolla. Valtakunnallinen kohtaamispaikkafoorumi kokoontui vuoden aikana neljä kertaa, joista yksi tapaaminen toteutettiin STM:n tiloissa STEAN kutsumana.

Foorumin kanssa tehtiin vaikuttamistyötä kohtaamispaikkojen tulevaisuuden turvaamiseksi mm. kannanottojen ja videon avulla.

Keski-Suomen Kohtaamispaikat verkosto kokoontui kevään aikana kaksi kertaa, mutta syksyllä tapaamiset peruutettiin vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Sen sijaan Mataran mahdollistama Hyvinvointihankkeiden verkosto kokoontui sovitut neljä kertaa vuoden aikana antaen toisilleen vertaistukea.

Yhteistyöpyyntöjä tuli vuoden aikana niin paljon, ettei kaikkiin voitu tarttua olemassa olevilla resursseilla. Mataran kanssa tehty yhteistyö koettiin saatujen palautteiden perusteella erittäin myönteiseksi (100 %) ja yhteistyön sujuvuutta, asiantuntemusta ja joustavuutta arvostettiin. Yhteistyökumppaneiden määrä kasvoi ja kokeiltiin uusia ideoita (mm. Innoflash, Kauneimmat joululaulut).

Yhteistyön hyödyt liittyivät kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan näkyvyyden, resurssien jakamisen ja monipuolisen toiminnan kasvuun. Yhteistyössä kehitettiin uudenlaisia tarpeista lähteviä toimintamuotoja ja tuettiin ihmisten osallistumista ja vaikutettiin kohtaamispaikkojen tulevaisuuteen.

Mataran Markkinoiden tunnelmaa markkinakojuilla.

Avointa toimintaa kaikille

Jos on olo hatara, ota suunnaksi Mataran. Tapaat täällä tuttuja, asioita, elämän juttuja. Löydät ystäviä, uusia, elämä rauhoittuu, ei ole sotkua, muusia. Nauti kahvit, osallistu, harrasta, ennen kuin makaat yksin.

Asiakaspalaute

Mataran aulassa toteutettiin kerran viikossa Kahvia & Kohtaamisia -tuokio, jonne sai tulla keskustelemaan kahvikupposen äärelle itseään pohdituttavia asioita. Tuokio on yksi paikka tulla kuuluksi ja mahdollisuus saada tietoa myös Matarassa toimivista vapaaehtois- ja järjestötoimijoista.

Keskusteluissa nousi esille mm. hyvinvointiin ja terveyteen, työllistymiseen ja koulutukseen, maahanmuuttoon sekä yksinäisyyteen liittyvät asiat. Yhteensä

tuokioita vuoden aikana oli 41 kertaa ja siellä keskusteluja käytiin 176 ihmisen kanssa.

Mataran ja Jyväskylän Kestävä Kehitys JAPA ry toteuttavat yhteistyössä Lastipyörälainaa. Lastipyörälainaa oli avoinna toukokuun alusta syyskuun loppuun. Pyörien valikoima oli edellisvuotta laajempi ja lainattavissa oli seitsemän pyörää, sekä kaksi pyöriin kiinnitettävää lastenkuljetuskärryä. Lainakauden aikana pyörät olivat ajossa yhteensä 81 kertaa ja pyörän laina-aika oli pääsääntöisesti 1 viikko. JAPA ry huolehti pyörien hankinnoista, huolloista ja työntekijöiden koulutuksista. Mataran aulapalvelu puolestaan hoiti varaukset ja sopimusten tekemiset.

KäytäväGalleria tarjosi maksuttoman galleriatilan kymmenelle aloittelevalle ja kokeneemmallekin taiteilijalle. Näyttelyt vaihtuivat kuukausittain ja nähtävillä oli mm. Susanna Hyttiäisen Mielen metsä näyttely ja lida Vidgrenin Valoilmiöt pimeydessä. Maksuttoman galleriatilan lisäksi taiteilijat saivat mahdollisuuden myydä teoksiaan.

1. Säännölliset toiminnot

Kohtaamispaikassa järjestettiin kaikille avoimia ja maksuttomia säännöllisiä toimintoja 91. Vuoden aikana bingoja järjestettiin 9 kertaa, joista suosituin oli Mataran Markkinoilla toteutettu bingo. Osallistujia oli yhteensä 61. Tuunaspajoja järjestettiin 7 ja näiden lisäksi muita askartelutuokioita (joulu-korttipaja ja Lapsen oikeuksien päivän askartelu). Leikkimielisiä Bubi-visailuja järjestettiin 8 kertaa. Keväällä työkokeilija ohjasi toukokuussa neljä kertaa pelikerhoa ja Mataran vapaaehtoinen ohjasi Kipinöitä horisontissa vertais-tukiryhmää 11 kertaa. Lisäksi yksi pitkäaikainen ja aktiivinen vapaaehtoinen ohjasi filosofian keskustelupiiriä vuoden aikana 28 kertaa.

Arki-infoja toteutettiin suunnitellusti 9 kertaa. Näistä suosituin oli edunvalvontavaltuutus, johon osallistui 72 kuulijaa. Arki-infot toteutettiin hybridimuotoisena yhteistyössä Jyväskylän kaupungin Lähitalojen kanssa niin, että yhdessä paikassa oli live-tapahtuma ja muissa etäseurantamahdollisuus. Lisäksi tilaisuutta pystyi kuuntelemaan myös kotisohvalta Zoom-yhteyden kautta. Mataran säännöllisiin toimintoihin osallistui vuoden aikana yhteensä 737 osallistujaa.

Mataran Markkinat-tapahtumassa saatiin tehtyä toinen toistaan suurempia jättisaippuakuplia.

2. Tapahtumia

Matara tarjoaa säännöllisten toimintojen lisäksi ihmisille kohtaamisten ja osallistumisen paikkoja järjestämällä vuosittain 21 erilaista tapahtumaa. Alla muutamia poimintoja tapahtumista:

Mataran 12-vuotissynttäreitä juhlittiin Matarasta maailman ympäri -teemalla. Mataran aula somistettiin lentokentäksi, Mataran toimijoiden huoneet muuntuivat eri maiksi aina Islannista Burundiin ja Suomesta Japaniin. Lisäksi lentokentältä löytyi lounge, jossa oli tarjolla alkoholittomia drinkkejä sekä matkamuuistoriste. Kaikille avoimilla synttäreillä kävi 250.

Mataran suurin vuosittainen tapahtuma on Mataran Markkinat. Pimevän syysillan tapahtumassa kävi 7700 ihmistä nauttimassa markkinatunnelmasta, kuuntelemassa musiikkiesityksiä, tekemässä itselleen heijastimen tai lyhdyn, laulamassa yhteislauluja tai puhaltamassa jättsaippuakuplia. Markkina-alueella oli reilut 20 kofia, jossa oli tarjolla erilaisia ruoka- ja herkkuja, käsitöitä, kosmetiikkaa ja koruja sekä tutustumaan yhdistystoimijoihin sekä palveluntuottajiin.

Vuosittaiseen Matka halki Mataran- suunnistus järjestöjen maailmaan (suunnattu opiskelijoille) osallistui 234 opiskelijaa. Aamupäivä oltiin virtuaalisesti Zoomissa ja iltapäivällä opiskelijat pääsivät paikan päälle Mataraan juttelemaan järjestöedustajien kanssa. Tapahtuman työryhmässä oli mukana KYT-järjestöpalvelut, oppilaitokset (JAMK, Humak, Jyväskylän Yliopisto), Riemu Finland ry, Kehitysvammaisten Tukiliitto ja Jyväskylän kaupungin vapaaehtoistoiminnanpalvelut VAPARI. Tapahtumassa oli järjestökentästä ja vapaaehtoistoiminnasta virtuaalimatalla oli 16 yhteisöä ja Matarassa paikalla 25 yhteisöä.

Matara oli mukana toteuttamassa 17.10. valtakunnallista Asunnottomien yö -tapahtumaa Jyväskylässä. Mataran ja EHYT ry:n pisteellä kävi 294 tapahtumaan osallistunutta. Pisteellä oli tarjolla makkaraa ja alkoholittomia drinkkejä sekä erityisesti kohtaamisia ja keskusteluja asunnottomuuden tiimoilta.

Nyt lueteltujen säännöllisten toimintojen ja tapahtumien lisäksi vuoden aikana toteutettiin myös tilaisuuksia yhteistyössä monien kumppaneiden kanssa mm. Ystävyyttä yli rajojen -ystävänäpäivä tapahtuma (Jyväskylän seurakunta, Monikko ry ja Monikulttuurikeskus Gloria). Uutena kerhotoimintana kehitettiin Maitolaituri yhteistyössä Monikko ry, KYTin Löydä iloa arkeen -hankkeen ja KS Muistiyhdistyksen Muistisilta yhdistää hankkeen kanssa. Maitolaituri on kohtaamispaikka ja kaikille avoin kerho Matarassa. Maitolaiturilla tullaan tutuksi, saadaan toimintaa ja vertaistukea arkeen. Kerhossa pelattiin erilaisia pelejä ja pidettiin asiantuntijapuheenvuoroja. Maitolaituri kokoontui joka toinen viikko ja jokaisella yhteistyötoimijalla oli oma vetovastuu vuoro. Tilaisuuksilla tarjottiin osallistujille paikka mielekkääseen tekemiseen, joka piristi arkea ja lisäsi hyvinvointia ja osallisuutta.

3. Mataran vapaaehtoistoiminta

Voi kun ihmiset tajuaisivat, kuinka mukavaa toimintaa tämä on auttaa toisia, siitä saa itsekin.

Mataran vapaaehtoinen

Vapaaehtoiset ovat erittäin tärkeä osa Mataran toimintaa, sillä he mahdollistavat osaltaan sen, että kaikille avointa ja maksutonta toimintaa pystytään tarjoamaan. Mataran vapaaehtoiseksi pääsi mukaan ympäri vuoden silloin kun itselleen sopii. Vuonna 2024 järjestettiin kahdesti kaikille kiinnostuneille avoin ”Sinustako Mataran uusi vapaaehtoinen?” -info, jossa esiteltiin erilaisia toimintamahdollisuuksia ja kuultiin myös vapaaehtoisten omia ideoita.

Mataran vapaaehtoisena pystyi toimimaan kertaluonteisesti mm. tapahtumissa tai tehtävät olivat säännöllisesti toistuvia ja pidempiaikaisia. Jokaisen vapaaehtoisen kanssa räätälöitiin hänelle itselleen sopiva tehtävä ja tehtiin sovitusta tehtävistä vapaaehtoistoiminnan sopimus. Vapaaehtoistehtävät olivat mm. tapahtumien suunnittelua ja toteutusta, ryhmien ohjaamista tai ylipäättään auttamista omien taitojen mukaan. Matarassa on myös mahdollisuus tuettuun vapaaehtoistoimintaan. Uutena vapaaehtoisuutena Keski-Suomen Sosiaalialan osaamiskeskuksen Meijän mieli -hankkeesta juurrutettiin toimintaamme Meijän Kaveri -toiminta, jossa koulutetaan vapaaehtoisia kaveria kaipaavalle kaveriksi. Koulutuksia järjestettiin kaksi ja vuoden vaihteessa aktiivisia kaveripareja oli kolme.

Vuonna 2024 vapaaehtoiset mm. ohjasivat askartelutuokioita ja filosofian keskustelupiiriä, toteuttivat kulttuurikävelyjä, toimivat vetäjinä säännöllisissä toiminnoissa kuten bingossa ja Kahvia & kohtaamisia -tuokioissa ja avustivat tapahtumien toteutuksessa. Vuoden aikana Matarassa toimi 35 vapaaehtoista erilaissa tehtävissä yhteensä 359 tuntia tehden 152 keikkaa/käyntiä. Vapaaehtoinen saa myös todistuksen tehtävässä toimimisesta opiskelija/työnhakua ajatellen.

Mataran väen yhteisille aamusumpeille valmistautumassa Annika (vasemmalta), Vilma ja Annika.

Vapaaehtoistoiminnan kehittäjä Niina Kankare-Anttila.

OLKA®-toiminta

Oma tunne on kiitollisuus, että saa tehdä tätä työtä. Kulkea rinnalla. Joka kerta potilaat osoittavat kiitollisuutta toiminnastamme.

Vapaaehtoinen

OLKA on koordinoitua järjestö- ja vapaaehtoistoimintaa ja sen toimintamalli on valtakunnallinen. Jyväskylässä OLKA-toiminta toteutuu KYT ry:n ja Keski-Suomen hyvinvointialueen Sairaala Novan yhteistyöllä. Alun perin OLKA on HUS:n ja HyTe ry:n kehittämä. OLKAN tavoitteena on antaa potilaalle ja läheiselle iloa ja toivoa, tukea potilaan sopeutumista sairauteen ja kannustaa omahoitoon sekä tarjota mahdollisuus kiireettömään kohtaamiseen ja näin vapauttaa hoitajien aikaa varsinaiseen hoitotyöhön. Lisäksi OLKA tarjoaa vapaaehtoiselle mahdollisuuden toimia sairaalassa valmennettuna vapaaehtoisena.

OLKA Jyväskylällä on kolme ns. palvelulinjaa: TOIVO-palveluihin kuuluu vertaistukiasiat, kuten ihmisten ohjaaminen vertaistuen pariin tarpeen vaatiessa sekä vertaistukijoiden kouluttaminen. OIVA-palvelu sisältää järjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön, tiedon jakamisen ja järjestöjen mahdollisuuden käyttää

OLKA-pisteitä Novassa ja Matarassa oman toiminnan esittelyyn. ILONA-palveluun kuuluu sairaalavapaaehtoistoiminnan kehittäminen ja koordinointi.

Jyväskylässä on kaksi OLKA-pistettä, toinen sairaala Novassa, toinen Matarassa. Mataran OLKA-pisteelle voi tulla mm. etsimään tietoa potilasjärjestöistä, vertaistuesta tai vapaaehtoistehtävistä. OLKAN terveystietopiste on kaikkien käytössä Mataran aukioloaikojen puitteissa. Pisteellä pystyi mm. mittaamaan verenpaineensa, punnitsemaan itsensä, tekemään terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä testejä sekä saada ajantasaista tietoa ja materiaalia eri järjestöistä. Sairaala Novan OLKA-pisteellä pystyi tapaamaan järjestöjen/sairaalan toimijoita ja tulla kysymään vertaistukeen ja sairastamiseen liittyvistä asioista.

OLKA toteutti uusille halukkaille sairaalavapaaehtoisille vuoden aikana kolme valmennusta. Lisäksi toteutettiin yksi vertaistukijavalmennus yhdessä OLKA Hyvinkään kanssa etäyhteyksin. Uudet vertaistukijat toimivat sairaalan lisäksi omissa potilasyhdistyksissään tai Toivo-sovelluksessa. Toivo-sovellus on valtakunnallisen OLKAN koordinoima maksuton sovellus vertaistuesta.

OLKAssa oli mukana 43 aktiivista koulutettua vapaaehtoista. Vapaaehtoiset toimivat sairaalan pääaulassa aulaoppaina, potilaiden juttukavereina ja vertaistukijoina eri osastoilla sovitusti, koulutuspotilaina sekä päivystyksen vapaaehtoisina. Lisäksi vapaaehtoiset osallistuivat avustajina sairaalassa tapahtuviin hyvinvointialueen koordinoimiin joukkorokotuspäiviin loppuvuodesta jo toisen kerran. Palaute on ollut positiivista ja yhteistyötä on haluttu jatkaa.

Vapaaehtoiset toimivat yhteensä 801 tuntia ja kohtasivat 8028 henkilöä. OLKA teki yhteistyötä kahdeksan osaston tai yksikön kanssa sairaalassa. Vapaaehtoisille järjestettiin myös virkistystapaamisia ja lisäkoulutukset haastavista kohtaamisista ja vapaaehtoisen motivaatiosta sekä työohjausta. Mataran ja OLKAN vapaaehtoisille järjestettiin vuoden lopussa yhteinen Kiitosilta nauttien salaattibuffetista ja pelaten bingoa.

Vapaaehtoistoiminnan kehittäjä esitteli vuoden aikana OLKA-toimintaa useille eri tahoille, esim. sairaalan osastoille, mesutapahtumissa, yhdistyksissä ja hankkeissa sekä teki yhteistyötä eri sote-alan tahojen kanssa. Verkostoissa työskenteleminen tuo näkyvyyttä OLKalle ja OLKAN asiantuntemusta halutaan hyödyntää, mm. vapaaehtoistoimintaan ja vertaistukiasioihin liittyen. Eri yhdistykset kävivät OLKA-pisteellä pitämässä teemapäivää ja kohtamassa sairaalassa kävijöitä 31 kertaa.

OLKAN vapaaehtoistoiminnan kehittäjä toimii mm. Keski-Suomen potilas-, omais- ja kansanterveysjärjestöjen verkostossa sihteerinä sekä osallistuu Jyväskylän

Valikko-ryhmän toimintaan ja Sydänhankkeen ohjausryhmään.

Yhteydenotot sairaalan ja hyvinvointialueen ammattilaisilta OLKAN suuntaan kasvoivat edelleen ja yhteistyössä etsittiin asiakkaille sopivaa tukea mm. potilasjärjestöistä. Lisäksi valtakunnallisen OLKA-verkoston toimijat pitivät aktiivisesti yhteyttä toisiinsa, kehittivät ja arvioivat valtakunnallisesti toimintaa erilaisten ideoiden ja palautteiden pohjalta.

Palaute OLKAN toiminnasta on ollut positiivista ja motivoivaa ja sitä on saatu potilailta, vapaaehtoisilta, järjestöiltä kuin sairaalan henkilökunnaltakin.

OLKA-toiminnan saamista palautteista poimittua:

Pitkiä keskusteluja, joissa oli paljon tuskaa ja elämää takana, mutta joissa toivo ja optimismi olivat kuitenkin päällimmäisinä. Hieno kaksituntinen.

Vapaaehtoinen

On tärkeää keskustella teidän kanssanne suoraan kasvokkain.

Potilas

Läheisiä helpottaa, jos potilas löytää vertaisuutta jakamaan kokemuksiaan. Läheisille itselleen vertaistuki toimii myös hyvin oikea-aikaisesti. Potilas itse voi saada korvaamatonta tietoa ja tukea potilasjärjestöstä, sekä osallisuutta tukevaa toimintaa ja seuraa.

Sairaalan ammattilainen

Olkan toiminta on erittäin laadukasta ja hyvin koordinoitua. Matalalla kynnyksellä voi ottaa yhteyttä.

Yhdistyksen palaute

Tukipalvelut ovat tärkeitä mataran toiminnan toteuttamisessa

Matarassa asiakaspalvelu on aina ystävällistä, asiantuntevaa ja nopeaa. Tilojen varaus on helppoa ja niiden suhteen autetaan aina, jos tarvitsee jotain erityistä tilaan. Myös ruokailutilat ovat erinomaiset ja erityisesti huomio allergiaruokailutilaan, jonne pahasti allergiset voivat mennä turvallisin mielin ruokailemaan. Suuri bonus piste tästä! Kiitos Mataran väki, että teette jokaisen kerran mukavaksi, toimivaksi ja saatte asiakkaanne hyvälle mielelle.

Asiakaspalaute

Hyvin toimivien tukipalveluiden avulla voidaan turvata tiloja käyttävien kansalais- ja järjestötoiminta ja sen myötä lisätä aktiivista kansalaisuutta. Mataran peruspilarina onkin tukipalvelut ja niiden toimivuus, jotka vastaavat yhteisöjen tarpeisiin. Tilojen käyttäjiltä pyydetään vuosittain palautetta ja toki sitä saa antaa myös pitkin vuotta.

Palautteiden perusteella Mataran suurimmat hyödyt olivat toimivat ja saavutettavat tilat, hyvä hinta-laatusuhde, helppo varaaminen (95 % käyttäjistä), siisteys (95 %) ja yhteistyömahdollisuudet. Mataran tilat tarjosivat monille käyttäjille hyviä mahdollisuuksia tapahtumien järjestämiseen.

Tilojen käyttäjät toivat esiin tarpeensa ja sen, että tilat ovat toimivia ja hyvin varusteltuja (88 %). Erityisesti mainitaan, että tilat mahdollistavat eri toimijoiden kohtaamisen.

Resurssien säästäminen on tässä ajassa tärkeä asia. Mataran toiminnan myötä saa paljon sellaisia etuja, joista pitäisi maksaa erikseen, jos yhdistyksemme olisi omalla vuokrasopimuksella.

Mataran toimija

Vuodesta 2024 jää mieleen verkosto- ja yhteistyön merkityksen sekä Mataran vapaaehtoistoiminnan vahvistuminen. Vuoden aikana onnistuimme tarjoamaan ihmisille osallisuuden paikkoja, piristämään heidän arkeaan ja edistämään hyvinvointia. Voisikin sanoa, että Mataran ja OLKAN toiminnassa kiteytyi hienosti yhdistys-, kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan perusajatus. Onnistuneesti toteutui myös Mataran toimijoiden yhteisöllisyys, joita tuettiin erilaisin tilaisuuksien ja tempauksin. Näin työssä jaksaminen parani muutoin hektisen työn keskellä. Toki vuosi jättää muistoihin myös haastavan taloudellisen tilanteen järjestöjen leikkauksista, joka toki näkyi myös kokoustilojen käyttöasteessa.

Tämä on ihana paikka, kuin olohuone, jonne voi tulla juomaan kahvia ja lukemaan lehden. Tällaisia paikkoja tarvitaan. Jos on jokin murhe, täällä kuunnellaan ja ohjataan eteenpäin. Täällä tutustuu ihaniin ihmisiin. Jos tällainen paikka oltaisiin lopettamassa, pitäisi kerätä adressi lopettamista vastaan.

Kohtaamispaikan kävijä

Matara on tiloja, toimintaa ja tapahtumia sekä yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja iloa.

KATOLLA – Kansalaistoiminta lasten silmin

Kansalaistoiminta lasten silmin – KATOLLA-hankkeen tavoitteena on lisätä lasten osallisuutta ja aktiivista kansalaisuutta luomalla lasten kanssa lapsiymmärrettävä opetusmateriaali kansalaisyhteiskunnasta.

Tarkoitus on antaa esi- ja alkuopetuksikäisille lapsille perustietoa kansalaistoinnasta ja sen jälkeen osallistaa heitä opetusmateriaalin tekoon toiminnallisia menetelmiä käyttäen. Keski-Suomen liiton rahoittama hanke käynnistyi elokuussa

2024 ja jatkuu vuoden 2026 loppuun. Hanketyöntekijänä toimii Annika Hämynen 65 % työajalla.

Maran ja Taran tarina – Talo, jossa on timantteja katossa

Syksyn aikana luotiin oppitunnin mittainen Kansalaistoinnin infopaketti, joka antaa pohjatiedot lapsille ennen opetusmateriaalin kehittämistä. Infopaketin menetelmäksi valikoitui tarina, jonka päähenkilöiksi ideoitui Mataran maskotit Mara ja Tara. Hahmojen ulkomuotoa varten järjestettiin kaikille avoin piirustuskilpailu. Syyskuun ajan käynnissä olleeseen kilpailuun tuli 35 ehdotusta, ja voittajaksi valittiin omaperäisimmät oliot: Mara, jolla on eriparijalat ja toisen käden kohdalla pelkkä tynkä, sekä kolmesilmäinen ja mutkavartaloineen Tara. Voittajatyön perusteella Mara ja Tara virkattiin pehmoleluhahmoiksi, jotka on helppo ottaa mukaan kouluvierailuille. Infopaketin nimeksi tuli ”Maran ja Taran tarina – Talo, jossa on timantteja katossa”. Tarinassa Maran kotipuu kaatuu syysmyrskyssä, ja siinä rytäkässä Mara kadottaa myös toisen kätensä. Onneksi tuuli lennättää Maran juuri Kansalaistoinnankeskus

Mara ja Tara ovat Annikan (keskellä) mielestä erittäin yhteistyökykyisiä työkavereita.

Mataraan, jonka aulan katossa roikkuvat suuret timantit päätyivät tarinan nimeen herättämään lasten uteliaisuuden. Mara tapaa Matarassa maajailevan Taran, ja yhdessä he seikkailevat talossa selvittäen, kuinka eri järjestöt voivat auttaa Maraa hankalassa tilanteessa. Samalla Mara tutustuu kansalaistoimintaan ja innostuu itsekin pohtimaan järjestön perustamista kätensä kadottaneille.

Tarinassa käsitellään myös yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja vapaaehtoistoimintaa. Tarinaan osallistettiin myös Mataran toimijoita, jotka toimivat esimerkkeinä erilaisista järjestöistä. Tarinan kuvituksena toimii Matarassa ja sen lähiympäristössä Marasta ja Tarasta otetut kuvat, jotka näytetään oppitunneilla tietokoneen kautta. Animaation avulla leluhahmot saatiin myös kiipeämään Mataran portaissa.

Eskarit, eput ja toput mukaan

Hankkeen tavoitteena oli saada yhteensä kymmenen jyvaskyläläistä esikouluryhmää ja 1.- ja 2.-luokkaa luokkaa mukaan opetusmateriaalin kehittämiseen vuodelle 2025. Lisäksi etsittiin osallistujia hankkeen logon suunnittelukilpailuun. Jyväskylän perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelujohtajat olivat luvanneet välittää kouluille ja päiväkodeille hankkeen tiedotteen ja ilmoittautumisohjeet.

Tämä ensimmäinen yritys ei kuitenkaan tuottanut yhtään osallistujaa. Seuraavaksi sähköpostia lähetettiin suoraan koulujen rehtoreille ja päiväkotien johtajille. Yhdeksi vaihtoehdoksi tarjottiin yhden oppitunnin mittaista Maran ja Taran tarinaa

ilman kehittämisvaiheeseen osallistumista. Tämä osoittautui hyväksi ratkaisuksi: ilmoittautumisia alkoi ropista saman tien, ja loppuvuoden aikana oppitunnin tilasi 20 ryhmää. Näistä neljä ilmoittautui myös vuoden 2025 puolelle siirtyneeseen logokilpailuun ja kaksi kehittämisvaiheeseen.

”Miksi tuolla on kolme silmää?”

Maran ja Taran tarinaa testattiin ensimmäisen kerran marraskuussa Kansalaistoiminnan keskus Mataran Lapsi mukaan töihin -tapahtumassa sekä joulukuun alussa kahdessa 2.-luokassa. Perustietoa kansalaistoiminnasta sai näiden kautta yhteensä 52 lasta. Lapset ottivat Maran ja Taran vastaan innokkaina – jo hahmojen omalaatuinen ulkomuoto herätti lasten mielenkiinnon ja toimi hyvänä pohjana yhdenvertaisuuden käsittelyyn.

Lapsilta suoraan ja epäsuoraan tulleen palautteen mukaan tarinaa muokattiin testikierroksen jälkeen tarinallisemmaksi ja vähemmän opettavaiseksi kuitenkin siten, että fokus säilyi hankkeen tavoittelemisissa asioissa. Tällä tavalla lasten osallisuus opetusmateriaalin kehittämisessä toteutuu myös yhden oppitunnin mittaisten vierailujen aikana. Kouluvierailulla tehtyjen havaintojen perusteella lasten on vaikea hahmottaa, missä tilanteissa ja millä tavoin he ovat päässeet vaikuttamaan ja osallistumaan. Tästä päätellen tarvetta tiedon lisäämiselle ja lasten osallisuuskäsityksen vahvistamiselle selvästi on.

Syksyn 2024 työ pohjusti seuraavan vuoden toimintaa, jolloin päästään varsinaisesti toteuttamaan hankkeen tavoitteita. Mara ja Tara odottavat innolla, että pääsevät kertomaan tarinaansa kouluihin ja eskareihin ja näkevät, millaiseksi heidän tarinansa vierailujen myötä muotoutuu.

Kohtaamisista iloa arkeen

”Täällä on niin erilaista, koska täällä jokainen saa osallistua keskusteluun, eikä tarvitse vain kuunnella.”

Kolmivuotinen Löydä Iloa Arkeen -hanke aloitti toimintansa vuonna 2024. Hankkeen toiminta-aika oli 21.3.-31.12.2024. Hanke sai rahoitusta Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskuskukselta (STEA). Hankkeessa työskenteli kaksi täysiaikaista työntekijää: hankevastaava Hanna Anttilainen ja hanketyöntekijä Kaija Pohjanpalo.

Löydä Iloa Arkeen -hankkeen työntekijät Hanna (vasen) ja Kaija (oikea).

Vanhustenviikon kahvikattaus Aamukahvi-tapaamisella.

Toiminnan tavoite ja kohderyhmä

Hankkeen kohderyhmänä oli yli 65-vuotiaat jyvaskyläläiset, jotka kokevat yksinäisyyttä tai ovat muutoin haastavassa elämäntilanteessa. Hankkeen tavoitteena oli kohderyhmäläisten yksinäisyyden vähentäminen sekä sosiaalisen toimintakyvyn ja osallisuuden parantaminen. Hankkeen keskeisiin toimintoihin kuului ryhmätoiminta, yksilöllinen ohjaus ja keskustelut sekä LöytäväPiste-toiminta.

Toimintakauden aikana hanke tavoitti 301 kohderyhmäläistä toimintojensa kautta. Yksilöllistä ohjausta puhelimitse tai henkilökohtaisessa tapaamisessa sai 27 henkilöä. Säännöllisesti ryhmätoiminnassa kävi 29 henkilöä.

Hankkeen osallistujat kokivat monenlaisia haasteita elämässään ja kärsivät yksinäisyydestä muun muassa leskeytymisen, oman tai läheisen sairastumisen tai toiselta paikkakunnalta Jyväskylään muuttamisen vuoksi. Digitalisoituminen, ikääntymisen tuomat fyysiset ja psyykkiset muutokset ja nykypäivän vaikea poliittinen maailmantilanne lisäsivät kohderyhmäläisten ahdistusta ja heikensivät hyvinvointia. Myös kohtaamispaikkojen

vähentyminen ja säästötoimet herättivät paljon huolta osallistujissa.

LöytäväPiste – Rohkeus lähteä mukaan itseä kiinnostavaan toimintaan

LöytäväPisteitä pidettiin 20 kertaa toimintakauden aikana. LöytäväPisteitä pidettiin markettien ja ostoskeskusten tiloissa sekä sairaala Novan OLKA-pisteellä. LöytäväPisteillä kävi yhteensä 125 kohderyhmäläistä, yhteensä toiminnossa kohdattiin 237 henkilöä. Toiminnan tavoitteena oli rohkaista ihmisiä ottamaan osaa itseään kiinnostavaan toimintaan ja tarjota paikka tulla kuulluksi ja kohdatuksi. Tiedonvälityksellisesti LöytäväPiste toimi erinomaisesti, sillä moni kävijä halusi välittää hankkeen esitteitä eteenpäin tutuilleen ja läheisilleen.

Ryhmätoiminnan periaatteet

Ryhmänohjauksessa vuorovaikutussellisuus oli tärkeässä roolissa ja ryhmänohjaus oli osallistavaa. Yhtenä

pääperiaatteena ryhmien ohjaamisessa oli, että jokainen kävijä tulee yksilöllisesti kohdatuksi ja kaikilla on turvallinen olo olla ryhmässä. Ryhmätoiminnassa huomioitiin osallistujien mahdolliset rajoitteet osallistua keskusteluun tai fyysiseen toimintaan. Osallistujille annettiin mahdollisuus kertoa kokemuksensa ja mielipiteensä.

Ryhmissä hyödynnettiin muistelumenetelmiä muun muassa kuvien avulla. Metodeina käytettiin myös kerronnallista menetelmää ja ohjauksella vahvistettiin positiivista mielialaa. Ryhmissä hyödynnettiin ryhmä- ja paritehtäviä osallistumisen ja sosiaalisten kontaktien luomisen vahvistamiseksi.

Ryhmät suunniteltiin asiakaslähtöisesti ja osallistujat otettiin mukaan ryhmäsältöjen suunnitteluun.

Avoim ryhmätoiminta – yksinäisyyden väheneminen ja uusien sosiaalisten kontaktien saaminen

Avoimia Aamukahvi-tapaamisia järjestettiin toiminta-aikana 25 kertaa. Jokaisella kerralla oli eri teema, jonka pariin syvennyttiin vapaan keskustelun ja kohtaamisen lisäksi. Avoimissa ryhmissä käsiteltiin teemoja liittyen terveyteen ja hyvinvointiin sekä kulttuuriin ja harrastuksiin. Ryhmissä visailtiin, pelailtiin, jumpattiin ja laulettiin. Ryhmissä kävi paikallisia toimijoita esittelemässä toimintaansa ja ryhmissä jaettiin säännöllisesti tietoa osallistumisen paikoista.

Avoimen ryhmätoiminnan tavoitteena oli osallistujien yksinäisyyden väheneminen

Keski-Suomen Sydämpiiri ry:n projektisairaanhoitaja Emmiina Vertanen luennoimassa Aamukahvi-tapaamisella.

ja uusien sosiaalisten kontaktien saaminen. Jokaisella ryhmäkerralla kerätyn palautteen mukaan 100 % vastanneista koki tapahtuman vähentäneen yksinäisyyden kokemusta edes hetkellisesti ja 98 % vastanneista koki saaneensa uusia sosiaalisia kontakteja. Suullisen palautteen mukaan ryhmissä oli lämmin ja iloinen tunnelma ja ryhmissä saatu terveystieto kiinnosti monia kävijöitä. Useampi osallistuja sai rohkaisua hakeutua tutkimuksiin liittyen esimerkiksi aisti- tai muistiongelmiin.

”Teidän ryhmät ovat erilaisia. Siellä on iloa.”

”Sain tästä ryhmästä vahvistusta hakea kuulo-ongelmiin apua. Arvasin, että osaatte auttaa ja neuvoa, mistä aloittaa.”

”Ryhmän aiheet ovat sellaisia, että vaikka en ole kouluja käynyt, niin pystyn osallistumaan ja minullakin on jotain sanottavaa.”

”Sain puhua ja ottaa kantaa. Hyvä, kun ei tarvinnut vain kuunnella.”

Suljettu pienryhmätoiminta – osallisuuden ja sosiaalisen toimintakyvyn vahvistuminen

Eväskori-pienryhmäkokonaisuuksia järjestettiin kaksi toimintakauden aikana. Ryhmäläiset saivat vaikuttaa ryhmäkokonaisuuden sisältöön valitsemalla teematarjottimelta mieluisat aiheet. Aiheita oli tarjolla liittyen terveyteen ja hyvinvointiin, kulttuuriin ja harrastuksiin,

osallistujat saivat myös ehdottaa omia aiheita. Ryhmien kanssa tehtiin retket teatteriin ja lounasravintolaan sekä annettiin tietoa osallistumisen paikoista. Retkien kohteet valittiin yhdessä ryhmäläisten kanssa.

Pienryhmätoiminnan tavoitteena oli osallisuuden ja sosiaalisen toimintakyvyn vahvistuminen ja näissä nähtiinkin hyviä tuloksia osallistujien keskuudessa muun muassa osallisuuden kokemusten ja verkostojen kasvuna. Osallistujien oma-aloitteisuudessa näkyi myös vahvistusta ryhmäkokonaisuuden aikana ja ryhmän avulla saatiin rohkaisua osallistua myös hankkeen ulkopuoliseen toimintaan. Pieni ryhmä koko koettiin positiiviseksi asiaksi.

”Olen saanut rohkeutta tutustua muihin toimintoihin, kun olen käynyt täällä.”

”Täällä on niin hyvä, kun saa avoimesti sanoa mielipiteensä.”

”Tää on erilaista. Te ohjaajat olette tulleet läheisiksi, annoitte meille jopa puhelinnumeronne.”

”Kodista lähteminen tekee hyvää. Olen rohkaistunut.”

”Mukavaa olla pienessä ryhmässä!”

Yhteistyö ja verkostot

Teimme toiminta-aikana runsaasti yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Olimme kahden yhteistyöverkoston jäseniä: Jyväskylän ikääntyneiden kumppanuuspöytä ja hyvinvointihankkeiden verkosto. Tämän

lisäksi osallistuimme yhteensä 15 kolmannen ja/tai julkisen sektorin järjestämään, kohderyhmäämme koskettavaan tapahtumaan ja tilaisuuteen pitäen hanke-esitteilyitä ja ohjaten hankkeen toimintaperiaatteiden mukaista toimintaa. Olimme myös mukana pilotoimassa Keski-Suomen hyvinvointialueen hyvinvointilähetettä.

Kaija Pohjanpalo esittelemässä hankkeen toimintaa LöytäväPisteellä.

Voimamatkalla luonnossa ja hevosten parissa

Voimamatka -hankkeessa tuetaan eläkeikää lähestyvien jyvaskyläläisten pitkäaikaistyöttömien arjen osallisuutta ja hyvinvointia luontomenetelmin. Hanke käynnistyi maaliskuussa 2024. Hankkeessa työskentelee hankepäällikkönä (100 %) Tiina Miettinen ja hankeasiantuntijana (70 %) Jenni Helin.

Hanke on osa valtakunnallista Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen Näkymättömät-avustusohjelmaa. Näkymättömät-avustusohjelman (2024–2026) tavoitteena on vahvistaa haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien arjen osallisuutta. Avustusohjelmaan valittiin 15 soveltuvaa hanketta (C-avustus), joiden kaikkien toiminta-aika on kolme vuotta. Ohjelman koordinaatiohankkeena toimii Helsingin Diakonissalaitos.

Voimamatka -hankkeella KYT haluaa olla tukemassa jyvaskyläläisten yli 55-vuotiaiden pitkäaikaistyöttömien ja lähivuotiaiden eläkkeelle siirtyvien jyvaskyläläisten

voimavaroja, vahvuuksia, toimijuutta ja mahdollisuuksia. Hanketoiminta tähtää muutokseen kohderyhmän arjessa, kuten voimavarojen vahvistumisessa, uusien sosiaalisten suhteiden syntymisessä, osallisuuden lisääntymisessä sekä oman merkityksellisyden tunteen kasvussa.

Hanke hyödyntää kahta näyttöön perustuvaa luontomenetelmää: Terveysmetsä-retkiä ja sosiaalipedagogista hevostoimintaa (SPHT). Kahdentoista viikon aikana kukin suljettu ryhmä tapaa yhteensä 18 kertaa: kuusi kertaa Jyvaskylän lähimetsiin suuntaaville metsäretkille, kuusi kertaa hevostilalle ja kuusi kertaa tutustumaan

Tahvo-suomenhevonen Voimamatka -hankkeen Tiinan (vasen) ja Jennin (oikea) kanssa.

vapaa-ajan toimintoihin tai toimijoihin. Terveysmetsäretkille ovat ominaista ohjatut ja harjoitteita sisältävät luontoretkisarjat, joilla tuetaan yksilön terveyttä ja hyvinvointia. Retkiohjelman tavoitteena on muun muassa syventää osallistujien luontoyhteyttä, oppia luonnosta, kokea ryhmän tukea, löytää luonto henkilökohtaiseen elämään osaksi ilon lähteitä ja tutustua lähiluontopaikkoihin sekä tietysti altistua hyvillä mikrobeille!

Talliympäristössä vuorovaikutuksen, kokemuksellisuuden ja osallisuuden kautta koetaan vaikuttavia hetkiä ryhmän ja hevosten kesken. Annetaan herkkien hevosten peilata tunteitamme meille ja antaudutaan hetkeen. Eläimet kun eivät arvota meitä eletyn elämän tai tehtyjen tekojen kautta, vaan siinä hetkessä, jossa kulloinkin olemme. Hevoset ovat mestareita havainnoimaan ympäröiviä tapahtumia ja energioita ja reagoimaan niihin, tarjoten tätä oppia kullekin kohtaamalleen ihmiselle.

Kyse on läsnäolosta juuri siinä hetkessä, jolla voimme vahvistaa omaa merkityksellisyyden tunnettamme.

Voimamatkan Tiina Miettinen ja Jenni Helin retkijärjestelyjen äärellä.

Osallistujat päättävät yhdessä myös kuusi vapaa-ajan vierailukohdetta, joihin ryhmä käy tutustumassa. Vierailuja tehdään mihin tahansa toimintaan tai yhteisöön, joka osallistujia kiinnostaa ja jonka he kokevat sellaiseksi, että se voisi rikastuttaa heidän arkeaan Voimamatkan jälkeen. Voimamatkoja tehdään ympäri vuoden: 4-5 ryhmää vuodessa. Koska hanke aloitti toimintansa maaliskuussa 2024, ehdittiin vuonna 2024 toteuttamaan kaksi ryhmää.

Kussakin ryhmässä oli neljä osallistujaa. Jokainen ryhmäläinen sai runsaasti yksilöllistä aikaa ohjaajilta, mutta myös ryhmäytyminen ja ystävyystyminen oli helpompaa pienessä ryhmässä. Ryhmäkoot halutaan jatkossakin pitää pieninä (5-10 henkilöä per ryhmä), koska silloin näistä menetelmistä saadaan niiden suurin hyöty käyttöön.

Osa ryhmäläisistä toikin erityisen painokkaasti pienen ryhmäkoon merkityksen esiin, koska se mahdollisti omien tunteiden ja asioiden jakamisen eri tavalla, kuin iso ryhmä.

Toiminnassa oli mukana 57-64-vuotiaita jyvaskyläläisiä pitkäaikaistyöttömiä. Kaikki osallistujat olivat naisia. Osallistujat

olivat kaikki vanhempia, osa oli myös iso-vanhempia. Osa asui perheensä kanssa ja osa yksin. Palautteen mukaan retket ja hevostoiminta olivat onnistuneita. Yhdessä vietetty aika antoi tilaa luottamuksen rakentamiselle. Ohjaajien havaintojen mukaan hankkeeseen valitut menetelmät täydentävät hyvin toisiaan, ja se myös on voinut vaikuttaa osallistujien kokemuksen merkityksellisyyteen.

Osallistujat kokivat myös vertaistuen merkitykselliseksi. He kokivat tärkeäksi tulla ymmärretyksi pitkäaikaistyöttöminä omanarvontuntoon, häpeään ja työnhakuun liittyvissä asioissa.

Osa osallistujista on myös verkostoitunut keskenään ryhmien jälkeen. Terveysmet-säretket ja sosiaalipedagoginen hevostoiminta suljetussa pienryhmässä mahdollisti osallistujille sisäisiä liikahduksia. Se johti avoimiin tunteiden jakamisiin ja oivalluksiin heidän omissa elämässään.

Kokemukset hankkeen ensimmäisistä ryhmistä nostivat esiin ainakin sen, että pitkäaikaistyöttömyydessä ihmiset tarvitsevat tukea toimijuuden ja omanarvontunteen säilymisessä.

Luonto ihmisen merkityksellisyyden ja henkisen hyvinvoinnin mahdollistajana

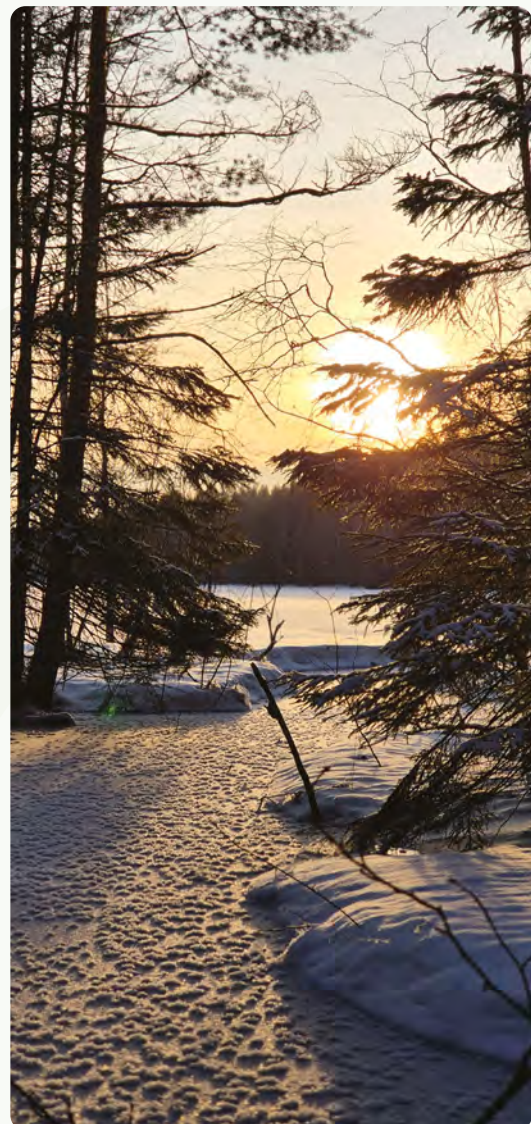
”Ihminen kulkee vain pienen hetken maankuoren ja taivaankaaren välisessä tilassa. Sen hetken olkoon hänen jälkensä kaunis.”

Nina Taisin, hanti, poroemäntä Ob-joen suulla, 1991¹

Milloin viimeksi pysähdyit ja kuulostelit arvojasi sydäimestäsi käsin? Niitä asioita, jotka tuntuvat sinulle tärkeiltä ja tuovat merkityksellisyyttä elämääsi.

Ekopsykologi Kirsi Salonen toteaa, että ihmisten tyhjyyden tunne kumpuaa eettisiin arvoihin liittyvistä ristiriidoista. Hän nostaa esiin, että toisaalta arvomaailmaamme kuuluu toiveita tasapainosta, yhteisyydestä ja jaksamisesta, mutta yhteiskunta ja ympäröivä kulttuurimme puskee taloudellista hyötyä ja tehokkuutta.

Hän jatkaa, että olemme usein kadottaneet kokemuksen hiljaisemmasta, hitaammasta ja rauhallisemmasta elämästä.² Hyvinvointimme kannalta olisi kuitenkin tärkeää miettiä, kuinka saamme yhteyden omiin tunteisiimme, tarpeisiimme ja arvoihimme.

Hyvinvointia luontoyhteys- harjoituksista

Luonto ja luonnossa vietetty aika voivat tukea meitä arvojemme löytämisessä ja sitä kautta auttaa meitä löytämään itsellemme mielekkäämmän tavan kokea arkeamme ja tuoda merkityksellisyyttä elämäämme. Erilaiset luontoyhteys-harjoitteet tukevat meitä muun muassa omien tunteidemme tunnistamisessa, yhteenkuuluvuuden kokemuksessa ja arvojen selkiyttämisessä.

Luonto tarjoaa meille mahdollisuuden pysähtyä ja ajasta tulee ystävämme. Maisemat aavalle järven tai meren selälle; peltomaisema, jossa niityn kukat huojuvat turvamiehinä ympärilläsi tai syvä turvan ja rauhan tunne suuren kuusen juurella voivat tarjota sinulle voimapaikkoja, jonne voit vetäytyä tunnustelemaan omia tunteitasi tai istahtaa vain rauhoittumaan ja hengittämään. Luontoyhteys-harjoituksia on monenlaisia: osa niistä kutsuu esimerkiksi tutkiskelemaan itseä, osa vahvistaa

luontoyhteyttä ja osa tukee erilaisia vuorovaikutusharjoituksia toisten kanssa.

Luonnon merkitys kokonaisvaltaiseen hyvinvointiimme on tutkimustenkin^{3,4} valossa kiistaton. Luonto tarjoaa moninaisia hyötyjä meille: stressioireiden helpottumista, tietoisempaa läsnäoloa, keskittymiskyvyn paranemista, rauhoittumista, omien tunteiden säätelytaitoja, minäkuuvan ja arvojen selkiytymistä, rohkeutta, elinvoimaisuutta, motorisia taitoja, sosiaalisten taitojen kehittymistä ja yleistä mielialan kohoamista.⁵

Salosen mukaan luonto on tärkeä meille, koska luontoympäristö edesauttaa monella tapaa läsnäoloa, joka taas vahvasti liitetään elämän laadun kokemiseen.² Luonnossa voimme kokea arkipäivästä irtautumista ja lumoutumista, joka vahvistaa myötätuntoisuuttamme, sydämellisyyttä ja rakkauttamme. Luonnossa koimme usein mielenrauhaa, mistä syntyy tunne, että olomme rauhoittuu ja rentoutuu. Elämä tuntuu hyväksyttävämmältä ja voi olla juuri sellainen, kuin on.²

Eläinavusteisuudella kohti pysähtymistä ja läsnäoloa

”Nosta jalka kaasulta: perhonen ylittää tien.”

Eeva Kilpi, *Perhonen ylittää tien*, 2000⁶

Syvä mielenrauha, rauhoittuminen ja rentoutuminen on koettavissa myös eläinavusteisissa menetelmissä, joissa eläimen kautta koetaan pysähtyminen ja läsnäolo. Kokemuksellisuus on tärkeässä roolissa niin luontokokemuksissa kuin eläinavusteisessa toiminnassa. Aistimme ohjaavat meitä erilaisten kokemusten äärelle, joista puuttuu usein ihmisten vuorovaikutusta ohjaavat odotukset. Luonto ja eläimet eivät arvota, vertaile tai pyydä tehokkuutta meiltä ihmisiltä.

Sosiaalipedagogisen hevostoiminnan avulla voimme muun muassa vahvistaa läsnäolo taitojamme. Esimerkkinä hengitysharjoitus hevosen kanssa, jossa voit kokea hetkessä olemisen. Kuvittele, että seisot hevosen vieressä. Painat kätesi sen lämpimälle vatsalle ja voit tuntea, kuinka sen vatsa liikkuu hengityksen tahdissa. Suljet silmäsi ja siirrät oman hengityksesi tuohon tahtiin. Aika ja paikka väistyy. Tuossa hetkessä olette vain te kaksi ja teidän yhteinen hengityksenne.

Eläinavusteista toimintaa on hyödynnetty menestyksellä erilaisten ryhmien hoidossa, kuten esimerkiksi ongelmanuorien, traumatisoituneiden sotaveteraanien,

autistien, pahoinpitelyn uhrien, vanhus-ten, vankien ja syömishäiriöisten. Toiminnan vaikutuksia ovat olleet muun muassa fysiologisen stressin helpottuminen, rauhoittuminen, ahdistuksen väheneminen, kommunikaation ja yhteistyöhalukkuuden lisääntyminen.⁷

Toivon, että tulevaisuutemme kuljettaa meitä kohti arvostavia ja kunnioittavia luonto- ja eläinsuhteita, joissa voimme jälleen kokea itsemme osana suurta kokonaisuutta. Kiitän kohtaamisestamme ja toivotan sinulle tulevaisuutta, joka on juuri sinulle merkityksellinen. Luonnonhenkien tervehdysten tavoin: ”Minun valoni tervehtii sinun valoasi.”⁸

 Tiina Miettinen
Hankepäällikkö

¹ Wahlström, Riitta. 2019. Eheyttävä luonto. Miten luonto kuntouttaa. KTMP Group Oy. Mustasaari.

² Salonen, Kirsi. 2010. Mielen luonto. Eko- ja ympäristöpsykologian näkökulmia. Green Spot. Helsinki.

³ Williams, Florence. 2017. Nature Fix: Why Nature Makes us Happier, Healthier, and More Creative. W. W. Norton & Company. California.

⁴ Leppänen, Marko & Pajunen, Adela. 2019. Suomalainen metsäkylpy. Gummerrus Kustannus Oy. Latvia.

⁵ Leppänen, Marko & Pajunen, Adela. 2017. Terveysmetsä, tunnista ja koe elvyttävä luonto. Gummerrus. Liettu.

⁶ Kilpi, Eeva. 2000. Perhonen ylittää tien. Kootut runot 1972–2000. WS Bookwell Oy. Juva.

⁷ Fine, A.H. & Weaver S.J. 2018. The human-animal bond and animal-assisted intervention. Oxford Textbook of Nature and Public Health, 132–138.

⁸ Lehtinen, Marja; Salo, Helge & Terälehti, Terttu. Verkkosivu. Viitattu 13.2.2025. www.voimantie.auttaa.fi/45

Hankkeen uraohjaajat Mohammad Ghadiri ja Jutta Kritz-Huhtanen.

Työtä etsimässä

Uraohjausta maahan muuttaneille

Työtä etsimässä -hanke toteutettiin yhteistyössä Paremmiin Yhdessä (PYR) ry:n kanssa työllisyyspoliittisella avustuksella. Työtä etsimässä -hanke oli saanut rahoitusta Keski-Suomen TE-toimistolta ja Jyväskylän kaupungilta.

Hanke käynnistyi 1.1.2022 ja toiminta päättyi 30.9.2024. Hankkeessa oli työskennellyt kaksi uraohjaajaa, Mohammad Ghadiri ja Jutta Kritz-Huhtanen.

Hankkeen päätavoitteena oli vahvistaa maahan muuttaneiden työttömien työnhakijoiden työnhakutaitoja ja edistää heidän edellytyksiään työllistyä avoimille työmarkkinoille. Hankkeessa tarjottiin kohderyhmälle heidän tarpeiden ja tilanteiden mukaan räätälöityä henkilökohtaista uraohjausta, työnhakutaitoja edistävää työnhakukoulutusta sekä työllistymistä tukevia jalkautumista eri työnantajiin. Hankkeen kohderyhmänä on ollut työttömiä työnhakijoita ja vasta koulutuksesta valmistuneita maahan muuttaneita. Hanke on palvellut ensisijaisesti jyvaskyläläisiä maahan muuttaneita, mutta asiakkaaksi pystyi tulemaan myös muista Keski-Suomen kunnista mukaan.

Räätälöity henkilökohtainen uraohjausmalli

Hankkeen uraohjauksessa oli käytössä räätälöity nelivaiheinen (Start, Coaching, Guiding ja Finish) uraohjauspolun malli, jonka Mohammad Ghadiri oli kehittänyt Koutsamo2 -hankkeessa. Mallia muokattiin Työtä etsimässä -hankkeelle sopivaksi. Asiakkaat kulkivat näissä neljässä vaiheessa joustavasti oman tarpeen, tilanteen ja valintansa mukaan. Uraohjausmallin pohjalta aluksi hankkeen asiakkaiden palvelutarpeet ja heidän tavoitteensa kartoitettiin ja heille tehtiin uravalmennussuunnitelma, johon oli kirjattu asiakkaan uratavoite ja konkreettiset toimenpiteet tavoitteeseen pääsemiseksi.

Kaikille asiakkaille luotiin oma asiakasprosessilomake, joka sisälsi palvelutarpeen, uravalmennussuunnitelman ja tapaamispäiväkirjan. Uraohjauksessa asiakkaita tuettiin konkreettisesti työhaun prosessissa esimerkiksi vahvistamalla työnhakutaitoja, tekemällä työnhakuasiakirjoja, hankkimalla lupakorttikoulutuksia. Lisäksi asiakkaita tuettiin henkilökohtaisesti työnhakuprosessissa ja koulutuksiin hakeutumisissa. Asiakkaita tuettiin kontaktien ottamisessa

työnantajiin, asiakkaille selvitettiin työkokeilu- ja palkkatukimahdollisuuksia ja auttettiin tarvittaessa myös työpaikalla asiakkaita ja heidän työnantajiansa.

Tavoitteena vuonna 2024 oli 30 asiakasta. Tavoite ylitettiin ja henkilökohtaisessa uraohjauksessa oli 48 asiakasta. Asiakkaista 15 olivat naisia ja 33 miehiä, ja he olivat 21 eri maasta. Asiakkaat ohjautuivat Jyväskylän seudun työllisyyden kuntakokeilusta ja International House Jyväskylästä, yhdistyksiltä ja oppilaitoksilta, työnhakukoulutuksista, TE-toimistolta, puskaradion kautta sekä muilta yhteistyökumppanilta.

Kaikki asiakkaat, joiden kohdalla uraohjausprosessi jäi kesken vuonna 2024 hankkeen päättymisen vuoksi, ohjattiin International House Jyväskylän uraohjaukseen.

Työnhakukoulutukset

Hankkeessa järjestettiin erilaisia työnhakukoulutuksia, joissa vahvistettiin työnhakutaitoja antamalla tietoa työhausta ja harjoittelemalla työhaun taitoja. Vuonna 2024 järjestettiin yhteensä seitsemän työnhakukoulutusta. Osa työnhakukoulutuksista oli toteutettu yhteistyössä International House Jyväskylä Osaamiskeskuksen kanssa päällekkäisyyksien välttämiseksi.

Vuonna 2024 työnhakukoulutusten teemoja olivat kevytyrittäjäyys, CV:n teko, työnhaku internetissä, työntekijöiden oikeudet ja velvollisuudet ja työhaastatteluharjoitus englanniksi. Kevytyrittäjäyysinfoon olimme pyytäneet asiantuntijapuheenvuoron Ukko.fi palvelusta, ja Julia Korpela Bagroff Oy:stä tuli kertoamaan oman yritystarinan ja hyvinvoinnista työelämässä. Työnhakukoulutusten lisäksi uraohjaajat järjestivät Nopea työnhaku pop-up -tilaisuuksia, joihin työnhakijat saivat tulla hakemaan apua työnhakuun ilman ajanvarausta. Uraohjaajat huomasivat tarpeen tämänkaltaiselle

toiminnalle, koska keväällä 2024 moni maahan muuttanut työtön työnhakija tuli pyytämään apua yksittäisiin työnhakuun liittyviin asioihin, ja kaikkia ei voitu ottaa hankkeen asiakkaiksi.

Jalkautumista työnantajien luokse

Koko hankkeen aikana työnantajataapaamisia oli järjestetty yhteensä 8 kertaa. Vuonna 2024 yritysvierailuja oli pidetty 2 kertaa, joihin osallistui yhteensä 13 asiakasta. Vierailut järjestettiin Osuuskauppa Keskimaa ja Hyvinvointialueella. Keski-maan yritysvierailussa Palokan ABC-liikennemyymälässä asiantuntija kertoi Keski-maan työmahdollisuuksista, työnteosta heidän eri toimipisteissään ja miten Keski-maalta haetaan työpaikkoja.

Hyvinvointialueen vierailussa Kyllön terveyskeskuksen puhtaus- ja tekstiilipalveluysikössä asiantuntija kertoi terveysasemien työmahdollisuuksista laitoshuoltajan tehtävissä ja esitteli henkilökunnan tiloja Kyllön terveysasemalla. Uraohjaajat jalkautuivat myös yksittäisten asiakkaiden kanssa heidän tarpeiden mukaan erilaisten työnantajien luona, esimerkiksi työkokeilutapaamisen tai työhaastattelun muodossa.

Asiakaspalautteen tuloksia

Hankkeessa oli kerätty joka vuosi 2022–2024 sekä suullisia että kirjallisia palautteita hankkeen palvelun onnistumisesta asiakkailta. Palautetta kerättiin Google Formsilla anonymisti suomeksi ja englanniksi ja kysely lähetettiin 46 asiakkaalle. Asiakkaista 21 vastasi.

Kerättyjen palautteiden ja asiakkaiden antaman suullisen palautteen perusteella uraohjaus palveli heitä hyvin. Google Forms asiakaspalautteiden mukaan asteikolla 1–5 (1 tosi huono, 5 todella hyvä)

17/21 vastanneista oli hyvin tyytyväisiä (5) ja kolme antoi arvosanan hyvä 4 ja yksi arvosanan tyydyttävä 3. Palautteiden perusteella asiakkaat kokivat saaneensa hyvin apua ja tietoa työnhakuun liittyvistä asioista CV:n tekemisestä työnhakuun ja työhaastattelutilanteiden harjoitteluun. Ainoastaan yksi vastanneista oli sanonut, ettei saanut riittävästi apua työnhakuun. Tapaamiset uraohjaajien kanssa oli koettu hyödylliseksi ja niitä oli riittävän usein.

Asiakkaat olivat kokeneet, että heidän tilanteensa ja tarpeensa oli otettu hyvin huomioon, ja heitä oli ymmärretty ja kuunneltu. Vastanneet olivat kertoneet, että uraohjaajat olivat olleet erinomaisia ja ystävällisiä sekä heidän antama tuki oli toimivaa ja hyvin suunniteltua. Asiakkaat olivat toivoneet enemmän resursseja ja pysyvämpää rahoitusta hankkeelle, jotta se voisi jatkua pidempään. Vastanneet toivoivat myös enemmän työnantajakohtaamisia ja yhteistyötä yrityksiensä kanssa, jotta työnhakijat ja työnantajat voisivat tavata toisiaan kasvotusten useammin.

Monilla asiakkailla oli noussut huoli, että mistä he saavat samankaltaista pitkäaikaisesta uraohjausapua hankkeen loppumisen jälkeen. Asiakkaat olivat tyytyväisiä siihen, että uraohjaajilla on ollut aikaa ottaa asiakkaiden tarpeet huomioon ja kulkea heidän rinnallaan työnhaunprosessissa. Asiakkaat ja uraohjaajat ovat miettineet, että miten kunnan resurssit riittävät kaikkien vieraskielisten työnhakijoiden henkilökohtaiseen ohjaamiseen. Työttömyysturvalain muutokset lisäävät entistä enemmän henkilökohtaista tuen tarvetta työnhaussa vieraskielisille.

Yhteistyö ja verkostot

Työtä etsimässä -hanke on tehnyt tiivistä yhteistyötä eri maahanmuuttajatoimijoiden kanssa, kuten Jyvässeudun työllisyyden kuntakokeilun ja International House Jyväskylän kanssa. Yhteistyötä tehtiin esimerkiksi asiakkaiden ohjauksessa ja työnhakukoulutuksien järjestämisessä.

Uraohjaajat tapasivat Kuntakokeilun oma-
valmentajia aamukahvien ja yhteistyön
merkeissä vuoden aikana 3 kertaa. Ta-
paamisissa puhuttiin asiakkaiden ohjau-
tumisesta ja tilanteista. Hanke otti myös
vastuun Monikulttuurisuuden ja kotou-
tumisen toimijakahveet – MONIKOTO-
verkoston koordinoimisesta.

MONIKOTO-verkosto on Keski-Suomes-
sa maahanmuuttajatyötä tekevien verkos-
to, jossa voi välittää tietoa omasta toimin-
nasta, jakaa onnistumisen kokemuksia
ja toiminnan haasteita, keskustella alan
ajankohtaisista kysymyksistä sekä luoda
yhteistyötä erilaisten asioiden tai tapah-
tumien ympärille. MONIKOTO-verkoston
jäsenet tapasivat vuoden aikana syyskuu-
hun mennessä 4 kertaa hybridinä eli sekä
etänä että kasvotusten. Tapaamisissa oli
yhteensä 93 osallistujaa.

Näiden lisäksi uraohjaajat osallistuivat
Maahanmuuttaneiden laajennettu asia-
kastyö -verkoston tapaamisiin. Verkostoa
koordinoi International House Jyväsky-
lä, ja tapaamisiin osallistuivat monipuoli-
sesti eri toimijoita maahan muuttaneiden
työllisyydenhoidon kentältä. Uraohjaajat
olivat mukana KYT ry:n koordinoimassa
Keski-Suomen Työllisyyspoliittisessa yh-
teistyöryhmässä sekä Väentupa ry:n koor-
dinoimaan Meidän TYPO:t -verkostossa.

Työllisyyspoliittista avustusta ei ole enää
jatkossa haettavissa TEM:n linjauksen
vuoksi. KYT on toteuttanut avustuksella
vuodesta 2005 asti merkittävää työllistä-
mistä tukevaa toimintaa erityisesti maa-
han muuttaneille työnhakijoille. Täysin
vastaavaa rahoitusta tämän tyyppisen toi-
minnan toteuttamiseen ei tällä hetkellä
ole tarjolla.

Jutan ja Mohammadin läksiäiset. Jutta, KYTin toiminnanjohtaja Tiina, Paremmiin Yhdessä ry:n Annika ja Mohammad.

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki -osuuskunta

Taloushallinto- palveluja ja osaamisen tunnistamista

Osuuskunnan tilitoimistossa työskenteli kaksi vakituista kirjanpitäjää Päivi Kuussalo ja Pirjo Kuukkanen, toimistoassistenttina Netta Ilves ja taloushallinnon koordinaattorina Hanna Jäntti.

PAIKKO-tiimissä työskentelivät laatu-päällikkö Susanna Uusitalo (50 % työaika) ja suunnittelija Kirsi Hiekkala (100 % työaika). Keväällä helmi-huhtikuussa PAIKKO-tiimiin kuului opiskelija Janne Marstio. Osa-aikaisena työntekijänä toimi vastaava siistijä Pirjo Pihlainen ja hänen seuraajansa Heli Savolainen.

Tilitoimisto

Koronapandemian hellitettyä tilitoimistossa otettiin käyttöön hybridimalli eli jokainen työntekijä tekee töitä osittain etänä ja osittain toimistolla. Tämä on koettu toimivaksi niin asiakaspalvelun kuin työsäjäksämissäkin suhteen. Tilitoimistoalan kireän kilpailutilanteen takia toiminnan

kannattavuuteen kiinnitettiin edelleen erittäin tarkkaa huomiota. Tilikaudella työtilanne kuitenkin säilyi hyvänä, eikä erityisiä panostuksia uusien asiakkaiden hankintaan tarvinnut tehdä. Tilitoimiston asiakaskunnasta valtaosa on edelleen taloudelliselta volyymiltaan pieniä yhteisöjä. Ulkoisia asiakkaita oli tilikauden lopussa 110 (101).

Hanna Jäntti, Pirjo Kuukkanen ja Netta Ilves KYT-tilitoimistosta.

PAIKKO® – Valtakunnallinen osaamisen tunnistamisen järjestelmä

Tammikuussa 2024 PAIKKO-järjestelmä siirtyi osaksi Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki -osuuskuntaa ja samalla toiminta muuttui liiketoiminnaksi. Valtakunnallinen osaamisen tunnistamisen järjestelmä palvelee lähes tuhatta PAIKKO-käyttäjää yli sadassa eri organisaatiossa.

Kirsi Hiekkala.

PAIKKO-tiimissä työskentelivät laaturpäällikkö Susanna Uusitalo (50 % työaika) ja suunnittelija Kirsi Hiekkala (100 % työaika). Keväällä helmi-huhtikuussa tiimiin kuului myös opiskelija Janne Marstio. Hän teki tuotekehitystyön eri-

koisammattitutkinnon työelämäprojektia proaktiivisen kehittämisen osioon ja toteutti muun muassa asiakaskyselyn PAIKKO-palvelun käyttäjille. Teknisenä tukena ja paikko.fi -sivuston ylläpitäjänä toimi edelleen Niko Jokinen Yhteisöagentti Oy:stä.

Asiantuntevaa palvelua

Maaliskuussa toteutetun asiakaskyselyn vastaukset olivat erittäin positiivisia, ja niissä nousi esiin myös hyviä huomioita palvelun kehittämiseksi. PAIKKO:ta toivottiin muun muassa selkokielistä PAIKKO-materiaalia ja nettisivuilla olevan hinnaston selkiyttämistä. Erityistä kiitosta saatiin palvelualltiudesta:

”Jos on ollut kysyttävää, olen ottanut yhteyttä PAIKKO-tiimiin ja saanut loistavan avun.”

”PAIKKO on loistava tuote, hyödyllinen ja kustannustehokas.”

Henkilökohtainen, asiantunteva ja nopea palvelu on yksi meidän vahvoista kulmakivistämme.

Kuukauden oppimisympäristö

Maaliskuussa PAIKKO-tiimi osallistui INTO24-tapahtumaan Mikkelissä. Kahden tapahtumapäivän aikana kohdattiin satoja messuvieraita ja julkaistiin Kuukauden oppimisympäristö -idea. Joka kuukauden puolivälissä nostettiin paikko.fi-etusivulle yhden oppimisympäristöraportin ja siihen liittyvän blogitekstin. Blogissa toimintaa kuvataan laajemmin elämänmakuisilla tarinoilla ja kuvilla. Ensimmäisenä esiteltiin Jyväskylän OLKA®-toimintaa ja kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinnon oppimisympäristöraportin.

Tunnistettuja oppimisympäristöjä ja niistä julkaistuja oppimisympäristöraportteja on järjestelmässämme yli 800. Laajan tietokannan raportteja käytetään myös rekrytoinnin apuna ja valmennuksen jatkokoulujen etsinnässä.

Monipuolinen koulutustarjonta

Yleisiä PAIKKO-infoja järjestettiin vuoden aikana yhdeksän kertaa. Perus- ja lisäkoulutuksia tarjottiin yli 40 kertaa koulutuskalenterin mukaisesti. Kaikki tilaisuudet toteutettiin verkkokoulutuksena. PAIKKO-asiantuntijoiden koulutus käynnistyi helmikuussa ja päättyi yhteiseen lähi- ja kehittämispäivään Kansalaistojennankeskus Matarassa toukokuussa. Lähipäivän aluksi tutustuttiin kuuhmolaisen matkailualan yrityksen oppimisympäristöön, joka on viety virtuaalimaailmaan. Pilotoinnissa kerrossivouksen työtehtäviä mallinnettiin yksityiskohtaisesti 3D-kuvauksella eli rakennettiin siitä digitaalinen kaksonen. Tämä avasi aivan uuden koulun kehittämisajatuksille.

PAIKKO-järjestelmän avulla tunnistettuja oppimisympäristöjä voidaan hyödyntää monipuolisesti myös yritysmaailmassa, muun muassa rekrytoinnissa ja perehdytyksessä.

Uudistimme hinnaston

Syksyn aikana jäsenneltiin ja tiivistettiin paikko.fi-sivuston materiaalia. Sivustolle lisättiin myös toiminnasta kertovia valokuvia. Uusi PAIKKO-hinnasto työstettiin syyskuussa ja se julkaistiin lokakuun puolivälissä meidän nettisivuillamme. Tärkeimmät muutokset olivat hintaryhmien yhdenmukaistaminen eri palveluiden osalta. Jatkossa ainoana hinnoitteluperusteena käytetään organisaation kokoa.

Muutoksista tiedotettiin uutiskirjeessä ja lokakuussa ilmestyneessä blogissa. PAIKKO-palvelu on tehty luonteeltaan pysyväksi. Tavoitteenamme ovat kestävät asiakassuhteet ja pysyvän palvelun tarjoaminen. Tehdään yhdessä osaaminen näkyväksi!

Osuuskunnan tulos

Osuuskunnan tilikauden tulos oli tänä vuonna jonkin verran ylijäämäinen. Osuuskunnan liikevaihto vuonna 2024 oli 286 147,82 euroa (216 678,46 euroa vuonna 2023) ja muut liiketoiminnan tuotot, jotka koostuivat siivous-, kopio- ja atk-palveluista, 50 677 34 (52 421,61 v. 2023) euroa.

Viestintä

KYTissä ei vuoden 2024 aikana ollut palkattua viestinnän resurssia ja koko organisaation viestinnän suunnasta vastasi KYTin viestintäryhmä. Kyseinen ryhmä koostuu KYTissä erilaisissa ja eri toiminnoissa työskentelevistä henkilöistä.

Ryhmä kehitti vuoden 2024 aikana omaa työskentelyään toimintasuunnitelmapohjaiseksi systematisoidakseen KYTin viestintää. Vuonna 2024 ryhmä keskittyi erityisesti viestintäohjeiden päivittämiseen, vaikuttamistyön näkyväksi tuomiseen, toimintakertomuksen kehittämiseen, messupakettiin hankintaan, infograafien kehittämiseen, sosiaalisen median viestintään sekä KYTin verkkosivujen kehittämiseen.

Ryhmän viestinnän tuloksista voidaan nostaa esille muutama isompi konkreettinen asia. Ryhmän toimesta kehitettiin tässä toimintakertomuksessa näkyvät infograafit, joilla haluttiin tuoda näkyväksi KYTin toiminnan volyyymiä sekä isoimpia onnistumisia.

Osaltaan infograafeilla haluttiin myös tuoda yhtenäisyyttä toimintakertomukseen, jotta nopealla silmäyksellä lukija saa muuttaman oleellimmän asian jokaisesta toiminnosta selville. KYTin nettisivuja myös kehitettiin vuoden aikana aktiivisesti lukijajaystävällisemmiksi. Yhtenä isona nettisivujen uudistuksena voidaan myös pitää uutta Vaikuttamistyön osiota, jolla halutaan tuoda näkyväksi KYTin laajaa valtakunnallistakin vaikuttamistyötä. Osioon kerätään kootusti mielipidekirjoitukset, kannanotot ja lausunnot sekä vaikuttamistyön tilaisuudet.

KYTissä jokainen toiminto tekee aktiivisesti viestintää omilla sosiaalisen median kanavillaan ja sekä hyödyntävät KYTin verkkosivuja toimintojensa tiedotuskanavana.

Matara omilla nettisivuillaan tekee tätä poikkeuksen. Jokainen toiminto on itse valinnut itselleen sopivimmat sosiaalisen median kanavat, mutta suurimmalla osalla on käytössä Facebook ja Instagram sekä osalla myös aktiivinen Youtube-kanava. Toiminnot myös aktiivisesti kirjoittavat blogitekstejä ja tarvittaessa mielipidekirjoituksia. KYTilla itsessään on käytössä Facebook, YouTube sekä uutena kanavana LinkedIn, johon pyritään myös tasaisesti julkaisemaan sisältöä.

KYT ry on osa valtakunnallista Lähellä-verkostoa, jossa valtakunnallisesti kehitetään järjestötiedon näkyvyyttä. KYT-järjestöpalveluiden toimittama KYT ry tiedottaa -uutiskirje on myös koko KYTille tärkeä tiedotuskanava. KYTin medianäkyvyys pysyi edellisen vuoden tasolla. Jäsenistölle tiedotettiin tehdystä työstä aktiivisesti. KYTin julkaisusarjaan julkaistiin uusi osa Keski-Suomen järjestökartoitus, jossa avattiin vuonna 2023 tehdyn kartoituksen tuloksia.

Yhteistyön voima:

Keski-Suomen hyvinvointitarjotin ja Lähellä.fi-palvelu

Keski-Suomen hyvinvointitarjotin kehittyy yhteistyöllä

Keski-Suomen hyvinvointialueen Kestävän kasvun ohjelma ja Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry ovat yhdistäneet voimansa Keski-Suomen hyvinvointitarjottimen kehittämisessä. Hyvinvointitarjottimelta löytyvä järjestöjen toiminta nousee esiin valtakunnallisesta Lähellä.fi-palvelusta, jonne järjestöt voivat itse lisätä toimintansa tiedot.

Järjestöt näkyvämmiksi ja lähemmäksi asukkaita

Yhteistyömme tavoitteena on tehdä keskisuomalaisten järjestöjen toiminnasta helpommin löydettävää alueen asukkaille ja sote-ammattilaisille. Haluamme varmistaa, että asukkaat pääsevät helposti mukaan järjestötoimintaan ja löytävät itselleen sopivia hyvinvointia ja terveyttä tukevia palveluita. Samalla helpotamme järjestöjen ja muiden toimijoiden välistä yhteistyötä.

Kuluneen vuoden aikana järjestöt ovat innostuneet mukaan isolla joukolla: Lähellä.fi-palveluun rekisteröityi Keski-Suomessa

viime vuonna 81 yhdistystä, ja tämän vuoden puolella uusia yhdistyksiä on rekisteröitynyt jo 65 lisää! Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n asiantuntemus järjestökentästä ja hyvinvointialueen laaja palveluverkosto ovat mahdollistaneet kattavan ja käyttäjäystävällisen hyvinvointitarjottimen rakentamisen.

Yhdessä kohti hyvinvointia

Keski-Suomen hyvinvointitarjotin on julkaistu, ja se tarjoaa asukkaille helpon tavan löytää hyvinvointia edistäviä palveluita. Järjestöt saavat samalla lisänäkyytyä toiminnalleen. Lähellä.fi-palvelu on tuonut esiin monia paikallisia järjestöjä, ja niiden tarjonta on nyt entistä paremmin saatavilla myös hyvinvointitarjottimella. Jokainen järjestö tuo oman arvokkaan panoksensa keskisuomalaisten hyvinvointiin.

Yhteistyö hyvinvointialueen ja järjestöjen välillä on ollut avointa ja rakentavaa. Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n edustajan mukaan "yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on ollut sujuvaa, ja se on vahvistanut alueellista hyvinvointityötä". Hyvinvointialueen puolella on korostettu, kuinka arvokasta järjestöjen asiantuntemus on ollut kehittämistyössä.

Hyvinvointialueen Sanna Huovila ja KYT-järjestöpalveluiden Matti Tervaniemi.

Tulevaisuus: tunnetumpi hyvinvointitarjotin

Keski-Suomen hyvinvointitarjottimen kehittämistyö jatkuu. Haluamme houkutella lisää käyttäjiä sekä hyvinvointitarjottimelle että Lähellä.fi-palveluun. Tavoitteena on lisätä näiden sivustojen tunnettavuutta ja käyttäjämääriä markkinoinnin ja viestinnän avulla. Samalla monipuolistamme tarjottimen sisältöä ja varmistamme, että asukkailla ja sote-ammattilaisilla on helppo pääsy alueemme järjestöjen tarjoamiin toimintoihin. Kannustamme kaikkia alueemme järjestöjä

liittymään mukaan ja nostamaan toimintansa esille Lähellä.fi-palvelussa. Jokainen järjestö tuo oman arvokkaan panoksensa keskisuomalaisten hyvinvointiin. Yhteistyö jatkuu, ja tavoitteenamme on entistä parempi ja monipuolisempi hyvinvointitarjotin kaikille Keski-Suomen asukkaille!

Sanna Huovila, projektityöntekijä

Keski-Suomen Hyvinvointialue,
Keski-Suomen kestävä kasvun ohjelma

Matti Tervaniemi, erityisasiantuntija

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki,
KYT-järjestöpalvelut

Kuvia kuluneelta vuodelta

KYTin henkilöstö koolla Toukopäivillä 15.5.2024.

Voimamatkan väki retkellä.

Mataran synttäreiden vapaaehtoiset kakkubuffetissa 21.3.2024.

Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunnan jäsenet koolla 20.8.2024.

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki

Matarankatu 6 A1
Jyväskylä

www.kyt.fi